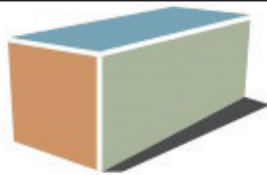

גרים בקיבוץ/ במושב?
מגיע לכם יותר!
 משקארד - מועדון הצרכנות שחוסך לכם כסף
ראה פרטים בעמוד 5

הזמן הירוק

היחידה
 בנייה מתועשת
ראה פרטים בעמוד 3

שבועון הקיבוצים • מס' 1611 • כ"ד בטבת תשע"ח • 11 בינואר 2018

צילום: דוד עינב

ירוקים מתמיד! לקבלת העיתון במייל, צור קשר בדוא"ל: kav_daf@tmags.co.il

הכלי שאתה צריך במחיר שאתה רוצה.

MARSHELL

הרכב התפעולי הנמכר ביותר בישראל

החל מ-
555
 לחודש
 כולל מע"מ

דרום - פרג: 053-7361270. ירושלים והסביבה - חיים: 050-7692114. **מרכז** - אבי: 052-6119953. צפון - רמי: 052-6119980, אסף: 052-6117100. ***9930 / מטרות 4**

המחיר מתייחס לדגם DG C2, משלמים מקדמה על סך 5000 ₪ והיתרה ב-366 תשלומים ללא ריבית בכרטיס אשראי. המחיר כולל מע"מ. התמונות להמחשה בלבד. כפוף לתקנון. ט.ל.ח.

הרכב התפעולי הנמכר בישראל

לכו להתגייס

אתם חייבים להתגייס קולכם הצלול והצורק חייב להישמע בתוך הצבא בשטחים הכבושים במחסומים במחנות פליטים אתם חייבים לשוחח לשכנע להתווכח עם החברים ליחידה כי אם לא אתם, אז משהו אחר יהיה שם וקולכם לא ישמע. נכון אז לא תקבלו כותרת בעייתונים ולא תוזמנו לטלוויזיה, אבל המקום הנכון להילחם על דעותיכם הוא הצבא. לכו להתגייס !!!

דוד פז, קיבוץ דליה

אני החתום מטה, צנחן בעבר, אשר במלחמת ששת הימים נלחמתי ונפצעתי בקרב על ירושלים. אני, שבני הבכור היה מדרוך בקורס מפ"קרי טנקים ובני השני היה רב סרן בחיל אוויר. והשלישי לא התגייס בגלל פרופיל נמוך ומאמצי לשנוי תו לא צלחו, והרביעי עדין בקבע, רב סרן בחיל אוויר. אני שמאלן ציוני גאה, שהשרו לטים במדינה כיום מכנים אותי שמאלן בוגד (משום מה מחקו שאני ציוני), אני אומר לכם: אתם טועים:

שלטון החונטות

תשובה למכתבו של אבי עפר מלפני שבוע

מוכשר חרש להיבחר לכנסת. הוא חייב לעבור סינון של מחנה כזה או אחר. בפ"פ מידת הנאמנות למחנה נמוכה יותר ולמועמד חדש יש אפשרות לפקוד חברים שיבחרו בו. שיטת הפ"פ מאפשרת גיוון הרשימה "בעולים חדשים" קיבוצניקים, ערבים, נציגי פריפריה בקיצור רשימה יותר הטרוגנית. הפ"פ תגרום לציבור להתעניין במרצ וידובר בה בחוגים ומעגלים רבים ולא כמו היום שזאת מפלגה משעממת שאין בה שום חידוש. כדי לרענן את הרשימה אבי עפר מציע כל מיני הצעות שכבר נוסו ונכשלו (60%). אבל מעניין שאינו מציע שכהונת ח"כ תהיה 8 שנים ורק מי שייבחר ליו"ר התנועה שאותו רוצים לראות מנהיג השמאל יוכל להמשיך להנהיג. זה גם ייתן תוקף לכך שחברות בכנסת זאת שליחות ולא מקצוע. לתנועה הקיבוצית יש 17% נציגים בוועידה. לתנועה הקיבוצית הייתה חשיבות בכך שהיא ייצגה את הפריפריה, בנין הארץ, החקלאות, התעשייה. השותפות והסולידריות. נציגיה היו אנשים חופשיים שכלול אחד הייתה דעה עצמאית בכול הנוראים שאינם קשורים להיותם צירי

אין אדם במרצ שמוזהה יותר מיו"ר מרצ זהבה גלאון במאבקים הציבוריים בארץ. קולה חד וברור בנוראים העומדים לדיון בציבוריות הישראלית. לכתוב שזהבה עוסקת אך ורק בפריימריז פתוחים (פ"פ) יותר מתמיה.

במרצ מתפקדים לחברות כדי לבחור ועידה. הוועידה מונה 1000 חברים והיא ועידה בוחרת ונבחרת. למפלגת מרצ התפקדו 18000 חברים. ההשתתפות בפועל כדי לבחור את 1000 צירי הוועידה הייתה דלה אפילו במקומות כמו ת"א המתפקדים לא באו להצביע. הסיבה היא, שכנראה שלהתפקד זה דבר אחר. לבוא להצביע זה דבר אחר. סיבה נוספת שהחברים לא באו - שרבים התפקדו במפקד ארגונים.

ההפרדה בין רישום והצבעה בשיטת הפ"פ מול הבחירות לוועידה בהם אפשר רק להתפקד ולא להשתתף בהצבעה, מסייעים לכך ששיטת פ"פ הרבה יותר נקייה. מצביעי מרצ נמצאים בין תל אביב לשרון ובתנועה הקיבוצית. בוועידה מרצ שמוצגת על ידי קליקות וקבוצות אינטרסים אין סיכוי לאדם

לפני כחצי שנה תרם יוסי שמואלי (67) חבר טירת צבי כליה לזמר חופני כהן (70), בניתוח שהתבצע בבית החולים בילינסון. בשבוע שעבר הגיע חופני לראשונה לבקר את שמואלי בקיבוץ, והפגישה הייתה נרגשת. "התרגשתי במיוחד לראות איך מצבו השתפר" אמר שמואלי ל"ישראל היום", "הוא אמנם קצת חלש אבל מצבו הולך ומשתפר וזה מעודד.... בילינו כמה שעות יחד, הראיתי לו את האזור, את הנוף היפה שיש לנו כאן והוא התרגש".

התורם והנתרם

ופתאום חזרו בהמוניהם וחלקם גם צירים בוועידה. בלשון המעטה העניין תמוה. ניסיונו של אבי עפר לתת פירוש אחר לדבריה של זהבה גלאון מקומם ומיותר. לסיכום אני קורא לכל אדם השייך לשמאל להתפקד כדי להיות שותף בבחירת יו"ר המפלגה ומנהיג או מנהיגת השמאל ועל ידי כך לחזק את כל המחנה.

גיאור בועם, רוחמה

מכוער ואינו עומד בשום קריטריון של הערכים הקיבוציים כפי שאני מבין אותם. למפלגות מפ"ם, מפא"י, ל"ע, חרות, המפד"ל, אחדות העבודה, יש עבר מפואר אבל הן סיימו את תפקידן ההיסטורי. רק הערכים שלהם נמצאים במפלגות העכשוויות. "ההצלחה" במפקד האחרון לפקוד חברים רבים ממפם שעזבו אותנו בזמן האיחוד עם רצ ושינוי (1992)

אין חכם כבעל ניסיון

פגע ברמת החיים של אנשיו. היה גם חיסכון עקיף של ירידה בעומס על מרכזיות החשמל ועל רשת החשמל, דבר שמנע את הצורך בפרויקטים יקרים של הגדלת מרכזיות ורשת. יכול אתי צונץ לטעון, שמזון וחי שמל כמצרכים חופשיים הם חלק מאורח החיים בו רוצים רוב חברי קיבוץ, אבל כל יטען שההפרטה אינה תורמת לחיסכון, כי בכך הוא חוטא לאמת.

יגאל פונקל (מהנדס חשמל), רשפים

העלות לפני ההפרטה בקיבוץ אחר עם העלות אחרי ההפרטה בקיבוץ אחר. כמי שעשה את הפרטת החשמל בקיבוץ רשפים, אני יכול להעיד על החיסכון האדיר שהדבר הביא. לפני ההפרטה הייתה עליה שנתית של מספר אחוזים בצריכת החשמל הביתית. בעקבות הפרטת החשמל הייתה ירידה של עשרות אחוזים בצריכה זו ונעצרה העלייה השנתית. החיסכון לקיבוץ התבטא במאות אלפי שקלים לשנה, בלי שהדבר

ברשימה שכתרתה "הנתונים האמיתיים" (הזמן הירוק 4.1) מציין אתי צונץ משרד-אליהו, שעלות המזון והחשמל לצריכה פרטית בקיבוץ נמוכה מזו שבקיבוצים מופרדים טים באזור. הוא "מוכיח" בכך, שהפרטת המזון והחשמל אינה מביאה בהכרח לחיסכון. יש כאן כשל לוגי: כדי לראות אם הפרטת מצרך מביאה לחיסכון יש להשוות את העלות לפני ואחרי ההפרטה באותו הקיבוץ, לא את

עיתוני ההתיישבות מגדילים את החשיפה שלך!

חפשו אותנו בפייסבוק

ניתן לקרוא את עיתוני הזמן הירוק, קול המושב, יבול שיא, הרפת

www.tmoshavim.org.il/index.aspx?id=4327

www.ihaklai.org.il

www.fgo.co.il/HTMLs/home.aspx

www.ofek-israel.org.il

www.kib.org.il/yarok.html

www.israel.agrisupportonline.com

תנועת המושבים

האיחוד החקלאי

ארגון מגדלי הפרחים

אופק

קיבוצניק

הפורטל לחקלאות טבע וסביבה

הזמן הירוק

עורך: יעקב לזר Lazar@nachshon.co.il • מנהלת עיתון: עדנה זיו • מנהל מכירות: שי מזרחי • עיצוב ועריכת גרפית מערכת ומודעות: בני בנגלס • כתבים: ארנון אבני, יבול ברקאי, עלי קדם, שוש גרץ, חני סולמונו, יובל דניאלי, עזרא דלומי, מיקי נירון, שרה כוכבי, אבנר רון • הפקה: קארין מתנה kav_daf@tmags.co.il • 073-2369058 • 073-2369088 • מיחשוב: גילברט בנגיו • מזכירת סניף דרום: אנה רייזנקינד • יועצי פרסום: יעקב קניאל, שי מזרחי, יורם טביב, • מודעות: kav_daf@tmags.co.il • המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות

חפשו אותנו בדף הפייסבוק: הזמן הירוק, קול המושב, יבול שיא, הרפת והחלב עיתוני המרחב הכפרי והמנהלה רח' מנחם בגין 53, ת"א • כל הזכויות שמורות. אין להעתיק, לתרגם, לשדר בכל אמצעי, לאחסן במאגר מידע, לפרסם או להפיץ בכל אמצעי כל חלק מן המודפס בעיתון זה. סיימתם לקרוא? אנא השליכו את הגיליון לפח המחזור הסמוך למקום מגוריכם.

תכלת תקשורת עולם של מגוונים

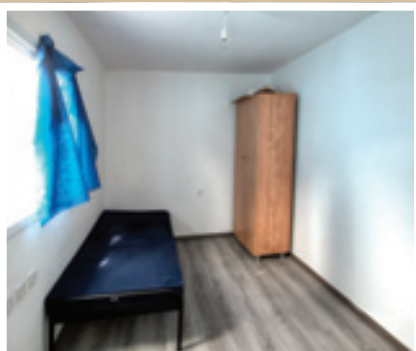

מגורים יד שנייה משופץ

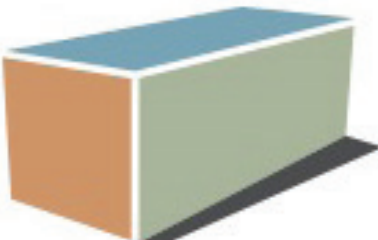
יד שנייה משופץ

יד שנייה

מפעל ותצוגה
לכיש 72
מושב גבעת כ"ח
טל. 03-6227888
נייד: 050-7393030
מוצרים נוספים בקרו
באתר האינטרנט
www.tal-caravan.com

היחידה
בנייה מתועשת

■ ייצור מבנים מתועשים לכל מטרה בכל גודל, והסבת
 מכולות למבנים מגורים ומשרדים מכולות מחסן
 וקירור והעתקת מבנים

■ מבנים יד שנייה במצבים שונים
 ■ אפשרות לקבל משופצים ולא משופצים כולל צימרים
 עם חיפוי עץ מתועשים ומכולות מוסבות

מכולות מחסן וקירור

צימר יד שנייה

ביתן שומר יד שנייה

מגורים יד שנייה

כואבת את לכתה של

עליזה עמיר ז"ה

חלוצה. אשת הגליל. מנהיגה

מחבקים את

בעלה וילדיה יענקלה, רקפת,
הדס ואורנה, בני המשפחה
וחברי קיבוץ ברעם

אנו שרויים בצער עמוק עם
לכתה של

עליזה עמיר ז"ה

חברת אמת, ממנהיגות התנועה,
מזכירת הקיבוץ הארצי לשעבר, אשת תרבות,
חינוך, תעשייה ואקדמיה

תנחומינו

ליענקלה, רקפת, משפחת עמיר זוהר
וקיבוץ ברעם

קבוצת חבצלת
ובית גבעת חביבה

נפרדים מעליזה עמיר ז"ה

צילום: דוד עינב

עליזה עמיר ז"ה, חברת ברעם, שהייתה מזכירת הקיבוץ הארצי ב־1980, האישה הראשונה שמי לא תפקיד זה בקבוצה, הלכה לעולמה בגיל 85 והובאה למנוחות בקיבוצה ביום ב'.

עליזה עמיר-זוהר נולדה בחוסט (כיום במערב אוקראינה) ב־26 בנובמבר 1932. בגיל שנה עלתה ארצה עם הוריה. גדלה והתחנכה בירושלים, בה סייעה את בית הספר התיכון לילדי עובדים

והייתה חברת תנועת "השומר הצעיר". בתום שירותה בנח"ל הצטרפה לקיבוץ ברעם, שם הכירה את בעלה יענקל'ה. עבדה בחקלאות, בבית הילדים ובהנהלת חשבונות בקיבוץ. ב־1968 סיימה את החוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל-אביב. אחר כך הייתה מזכירת מערכת "משמר לילדים" ועבדה בהוראה. בסוף שנות השבעים ליוותה את הקמתו של "גשור" הקיבוץ היחיד שהקימה תנועת "הקיבוץ הארצי" בגולן, והייתה חלק מכותבי "מסמך גשור", שכותרתו – "לא נהיה מכשול לשלום". ב־1980 נתמנתה מזכירת הקיבוץ הארצי. בשנים 1985 עד 1990 עמדה בראש מפעל "אלכס פלסטיק", תעשיית מוצרים רפואיים חד פעמיים של קיבוץ ברעם ולאחר מכן שימשה כמנהלת מכללת תל-חי. ב־1996 נבחרה להדליק משואה בטקס הממלכתי בערב יום העצמאות כמייצגת ההתיישבות, התעשייה והחינוך בגליל. עמיר פרסמה סיפורים קצרים ב"משמר לילדים" וקובץ סיפורים למבוגרים. היא זכתה ב־1968 בפרס לספרות על-שם ר' ואלנרוד וספרה "הגשם דום והיהלום" זיכה אותה בפרס זאב לספרות ילדים ונוער ב־1969. ספרים נוספים שלה: "כמו שיש ירוק", (1965) "אצל סבתא נירה" (1969) "גשם דום" (1987). השאיפה אחריה בעל, יענקל'ה, שלוש בנות: אורנה, הדס ורקפת, נכדים ונינים. הבת, הסופרת רקפת זוהר חברת עין שמר כתבה עליה: "אמא שלי, עליזה זוהר, הוותיקה הכי צעירה, המנהלת הכי אנרכיסטית, הלוחמת הכי ידירותית, האישה הגדולה שנשארה בלבנה רקדנית בלט, נפרדה מאתנו ועברה לצד השני. לא הייתה ולא תהיה כמוה".

מזכ"ל התנועה הקיבוצית, ניר מאיר, ספר לה: "התנועה הקיבוצית כולה איבדה מנהיגה בכל רמ"ח אבריה. החל מהצטרפותה לקיבוץ ברעם בשנותיו הראשונות, היותה ממקימי קיבוץ נוסף – גשור שבגולן וקביעתה כי היושבים בו 'לא יהיו מכשול לשלום', וכמובן עמידתה בראש הקיבוץ הארצי כאישה הראשונה הממלאת תפקיד זה. בתפקיד זה לא תמה עשייתה הציבורית, ההתיישבותית והמנהיגותית, וזו המשיכה בקיבוצה כאשר הובילה ביד רמה את פיתוחו של מפעל "אלכס" שער היום נחשב לאחד מהמפעלים המובילים בתחום החדשנות הרפואית, הייתה בין מייסדי מכללת תל-חי ואף לנשיאתו והמשיכה לאורך כל השנים בפיתוח הצפון כולו. המשואה שהדליקה בערב יום העצמאות 48 למדינת ישראל, הייתה רק כבוד קטן למי שהיוותה עמוד תווך איתן, נחוש ונמרץ למען ההתיישבות בגליל ופיתוח וחיוק הגבול הצפוני. עליזה נפטרה, אך את צוואתה להמשיך ולפתח את הגליל נמשיך בגאון. חברי הקיבוצים והתנועה הקיבוצית מחבקים את בעלה וילדיה, חברינו – יענקל'ה רקפת, הדס ואורנה, בני המשפחה, חברי קיבוץ ברעם וכל ויקיריה".

ראש המועצה האזורית הגליל העליון, גיורא זלץ: "עליזה עמיר זוהר הייתה ציונית והומניסטית בכל רמח אבריה, חברה ודמות גלילית מוכרת ואהובה, שהיוותה מקור השראה לרבים. מסלול חייה ופועלה הרביגוני בתפקידי הניהול שלקחה על עצמה ברמה הקיבוצית הלאומית והמקומית, בחינוך ובתעשייה נעשו מתוך תחושת שליחות ואמונה עמוקים ברעיון הקיבוצי, ובחיים בגליל. עליזה עמיר מילאה תפקידים ציבוריים בכירים, ולצד זאת הייתה אשת משפחה וחברת קיבוץ מסורה עד יומה האחרון. תנחומי הכנים למשפחת עמיר-זוהר הענפה והיקרה, לבעל יענקלה, לבנות אורנה, הדס ורקפת, לנכדים ולנינים ולכל חברינו בקיבוץ ברעם. יהיה זכרה ברוך".

יו"ר חבצלת, ח"כ לשעבר אבשלום (אבו) וילן: "עליזה עמיר זוהר הייתה האישה הראשונה שכינהה כמזכירת הקיבוץ הארצי. אישה חכמה ורבת פעלים. סופרת. אשת תרבות. עמדה שנים רבות בראש מכללת תל חי. כיהנה בתפקידים כלכליים וחברתיים רבים בקיבוצה ברעם ובראש ובראשונה הייתה אדם. אנושית וחברית. ליוותה את הפעילות התנועתית והפוליטית של הקיבוץ הארצי התנועה הקיבוצית ומרצ עד ימיה האחרונים. יהי זכרה ברוך".

ח"כ איתן ברושי: "אנחנו נפרדים מאישה מיוחדת, חזקה ופורצת דרך, האישה הראשונה ששימשה כמזכ"לית הקיבוץ הארצי, עליזה עמיר זוהר. לכתה הוא אברה גדולה למשפחה, לקיבוץ ברעם, לתנועה הקיבוצית כולה ולחברה הישראלית בכלל.

"זכיתי להכיר את עליזה בשנים שלאחר איחוד התנועות הקיבוציות כדמות בעלת שיעור קומה שהייתה לה תרומה ייחודית. היה לי חשוב להתייעץ אתה ולשמוע את דעתה שתמיד נאמרה בגישה חיובית ותמיד האירה את הדברים באור מיוחד ומעניין. ראיתי בה, כמי שחיה בקיבוץ ברעם, קיבוץ שיתופי וחזק על גבול לבנון שעמד במבחנים לא קלים וצלח אותם, דמות וסמל להצלחת הציונות, הקיבוץ הארצי והתנועה הקיבוצית. מעורבותה המתמדת בחברה, בתעשייה ובחינוך ותפקידי הניהול שלקחה על עצמה השפיעו רבות על דמותה של התנועה הקיבוצית, הצפון והחברה הישראלית כולה. עליזה הותירה חותם המבוסס על הערכים ההומניסטיים בהם החזיקה וחסרונה יורגש. אני משתתף בצער המשפחה והקיבוץ. יהי זכרה ברוך".

"אישה נדירה הלכה לעולמה" כתב עליה רועי פלד, "מנהיגה פוליטית מהסוג שכבר לא צומח היום. שילבה דעות פוליטיות ברורות ונחרצות עם עדינות אנושית. מאבק עיקש עם אופטימיות ואהבת אדם. התעסקות מסורה בארצי, במעשי, ביום יומי, עם אהבת דעת ורוח. אמביציה גדולה לתיקון המדינה והעם עם העדר אמביציה למעמד אישי. אני שמח על כל שיחה שיצא לי לשוחח אתה, גם עד לפני שנה שנתיים כשתמיד הרגשתי קצת אשם שאין לי תשובות טובות לשאלות שלה על מה יהיה עם המדינה הזו. תחושה שהדור שלי מכזיב אותה ואת דורה שאל מול קשיים הרבה יותר גדולים הצליחו להצמיד את המדינה קדימה, בעוד אנחנו צופים בהתרדרותה. כמה זה כאב לה. אולי יש נחמה פורתא בכך שלא תראה את התהומות הבאים שנגיע אליהם".

גרים בקיבוץ/ במושב?

מגיע לכם יותר!

משקארד - מועדון הצרכנות שחוסך לכם כסף

מבצעים והנחות
ברכישת רכבים ועוד

הנחות קבועות
בביטוח

הופעות ומגוון
אטרקציות מודלות
ברחבי הארץ

פטור מלא
מדמי כרטיס

הנחות באלפי
בתי עסק

ביטוח קונים בבית!

חברת הביטוח - ביטוח חקלאי מעניקה הנחות ייחודיות לחברי מועדון משקארד*

ביטוח דירה מבנה ותכולה

ביטוח חיים*

ביטוח למשכנתא

ביטוח מקיף לרכב בבעלות פרטית

ההנחה כוללת כפל מבצעים

*הנחה במעמד חיוב החשבון בתשלום בכרטיס משקארד בלבד

להזמנות התקשרו:
*8654

לשירות לקוחות משקארד:

www.meshekard.co.il | 03-6233558

הביטוחים מועמדים על ידי חברת ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ ("חברת הביטוח") באמצעות סוכנויות מורשות ובאחריותן הבלעדית. בכפוף לאישור וחיתום חברת הביטוח ותנאיה. *ההנחה בביטוח חיים תינתן ל-3 שנים. המועדון וקבוצת ישראל כרטיס אינם אחראים בגין המוצרים ו/או השירותים אשר יסופקו על ידי בתי העסק והאחריות בגינם חלה על בית העסק בלבד. המועדון רשאי להפסיק/לשנות את המבצעים המוצעים בכל עת. ט.ל.ח.

11/2017

מתן אורגד הובא לקבורה בכפר עזה

הלווייתו של מתן אורגד, שנהרג בטיול בהורו, נערכה ביום ב' אחר הצהריים בקיבוץ כפר עזה. אורגד, 35, יצא לטרק בעמק פרוואטי והקשר עמו נותק ב־2 בדצמבר. לאחר שהניסיונות לתקן שר עמו נכשלו, יצא צוות חילוץ של חברת מגנסס לחפש אחריו והוא נעזר בצוותי חיפוש מקומיים. גופתו של אורגד אותרה ביום רביעי שעבר בנהר למרגלות הכפר גראהן. על פי הממצאים בשטח הוא כנראה החליק, נפל אל

הנהר ונהרג. קונסול הישראלי בדלהי אלי סנה פעל להחזרת הגופה ארצה, והלוויה נערכה כאמור ביום שני.

משלחת מומחים מהאיחוד האירופאי למדה על החלב הישראלי

במסגרת השתלמות בנושא ענף החלב באירופה, התארחו לאחרונה בישראל משלחת מומחים מהאיחוד האירופאי. היום הראשון הוקדש להרצאות ודיונים בהשתתפות חברי המשלחת, חקלאים ונציגים ממשדרי הממשלה ומועצת החלב במשרד החקלאות.

למחרת סיירה מנכ"לית מועצת החלב מיכל קראוס עם חברי המשלחת ברפתות בקיבוץ יבנה ובאר טוביה ובמחלבת "טרה". האורחים ביקשו להבין כיצד הפכה ישראל למובילה עולמית בענף החלב. ענף החלב באיחוד האירופאי הוסדר במשך שנים על-ידי מכסות ייצור ותמיכה במחיר חלב עד לביטול המכסות בשנת 2015. במהלך הסיור אמרה קראוס כי לאור מצב החקלאים באירופה לאחר ביטול התכנון בענף החלב, היא בטוחה שהמשך התכנון בישראל היא הדרך הטובה ביותר להבטיח מחיר הוגן לצרכן תוך שמירה על המשך פרנסתם בכבוד של העוסקים בענף. רבריה של קראוס נאמרו בין היתר בעקבות מו"מ המ" תקיים בימים אלו עם משרד האוצר והחקלאות על המשך התכנון בענף לאחר סיום מתווה לוקר בסוף שנת 2019.

חברי המשלחת ונציגי ענף החלב בישראל מקבלים הסברים ממיכל קראוס וצביקה שריד, מנהל מרכז מזון יבנה

שיעור באזרחות

על התערוכה "עדות מקומית" במוזיאון ארץ ישראל, המוקדשת לצילום עיתונות ולצילום תיעודי של אירועים מרכזיים בישראל בשנה החולפת ולצדה תערוכת מחווה לצלם מיכה קירשנר

תמונת השנה, צילום: נועם מושקוביץ, פינוי עמונה, כוחות הביטחון מורצים את דלתות בית הכנסת, עמונה, 2 בפברואר 2017

מה חשוף שיניים לקראת יעד העלום מעינו של הצופה.

תצלום נוסף, של הצלם אביר סולטן, נראה ממרחק כמלאכת קולאז' דחושה, ססגונית ועתירת פרטים. מבט מקרוב חושף אין ספור מזרנים בג' וונים עזים ומשטחים צבעוניים מאוירים בדגמים גרפיים עליהם ממוקמים עשרות אנשים בתנוחות גוף שונות: עמידה, שכיבה רפויה בפישוק רג' ליים וידיים, ישיבה כשהרגליים שלוחות קרימה או כפופות ברכ ועוד. מהכיתוב מתחת לתצלום של סולטן מבואר לצופה שהתצלום הנציח "תר" גול יוגה המוני על גבי יצירת אמנות של עמית טריינין, המורכבת מ־1,500 מזרנים. כיכר רבין, תל אביב, 21 ביוני 2017". מעבר למראה דמוי הפסיפס התזזיתי, הצבעוני ועשיר הפרטים, התצלום מנציח את הניגוד והאבסורד שבין תרגול היוגה – התובע ריכוז והיעדרם של הפרעות של גירויים חיצוניים המסיחים את תשומת הלב – לבין הרעשים החזותיים והסביבתיים.

במקביל לתערוכה "עדות מקומית" מוצגת תערוכת מחווה לצלם העיתונות מיכה קירשנר (1947 – ספטמבר 2017). בתערוכה מוצגים תצלומי דיוקנאות מבימים באורח שבו התפאורה, האבזורים והבעת פניהם ותנוחתם של המצולמים, מבטאים את יחסו ועמדתו של קירשנר כלפיהם או כלפי התופעה שהם מייצגים. בתערוכה מוצגים בעיקר תצלומי דיוקנאות של פוליטיקאים, אנשי רוח ואמנים ישראליים.

בתצלום של קירשנר, "אבא אבן, שר החוץ לשעבר, תל-אביב, 1996", אבן מצולם בפלג גופו העליון על רקע נייר אפור ומקומט כשהוא לבוש חליפה שחורה ומתחת לה חולצה מפוספסת בלבן ותכלת שמקדמת צווארונה הלבן והמעומלן עניי בה שחורה המעוטרת בפסים אדומים אלכסוניים. על ראשו כובע "סמבל" וצמד כפות ידיו אוחזות בצמוד לבית חוזהו בעציץ קטן מירות ממנו מזדקק עלה של שיח הצבר. התצלום יוצר צרימה רמה בין תפיסת דמותו של אבן בתודעה של הציבור בישראל – כרמות בעלת ניהוח אירופאי, כשר החוץ האולטימטיבי, נואם מבריק ושונן באנגלית "אוקספורדית" מלוטשת וגבוהה במשלבה – לבין האסרטיביות (אבזורים המשמשים כאמצעי לזיהוי הרמות) של דמות ה"צבר" המחוספס והישראלי השורשי.

"עדות מקומית" ו"מחווה למיכה קירשנר", אוצרת: ורדי כהנא, מוזיאון ארץ ישראל, תל אביב, עד 20.01.18

שוש גרץ

כמו בכל שנה מאז 2003, גם השנה מוצגת התערוכה "עדות מקומית" המוקדשת לצילום עיתונות ולצילום תיעודי שהנציח אירועים ומוקדי חיכוך מרכזיים בישראל בשנה החולפת, כדוגמת פינוי עמונה, המהומות בהר הבית, הפגנת הח' רדים נגד הגיוס לצה"ל והפגנת הנכים. עוד מוצגים תצלומים שמויניו תחת הכותרות "חברה וקהילה", "דת ואמונה", "אורבניזם ותרבות", טבע וסביבה", ספורט" ו"סיפור מצולם" – סדרות תצלומים המתעדות קבוצות מובחנות כדוגמת זו של הצלם דניאל שטרית שצילם את חברי מועדון רוכבי הארלי דיוורסון הישראליים, או זו של ורד שדות החושפת מחד את מראות הפנים של מקלט לנשים ומאידך מקפידה לא לחשוף את פניהם וזהותם של הילדים והנשים המאכלסים את המק' לט. בנוסף לתצלומי הסטילס מוצגות גם עבודות ווידאו ותערוכות הצילום הבין-לאומית, World Press Photo.

אחד מהתצלומים המשובחים בתערוכה המור' פיע תחת הקטגוריה "אורבניזם ותרבות", ובאופן תמוה לא זכה באחד משלושת המקומות הראשוני' נים בקטגוריה הנ"ל, הוא זה של הצלם תומר אפי' לבאום. ברקע תצלום נראים שמי ערב חורפיים הצבועים בגוון כחול-סגול עמוק וקורר, חומה מבטון שבראשה חוטי תיל מתוחים אופקית ומא' חוריה צללית צמרתו של עץ וקומותיו העליונות של מבנה ממסדי שעל גגו תרנים שלראשם דגלי ישראל שמוטי פנים. כמענה סימטרי למבנה זה, מיתמרים אל על, בצד הנגדי של התצלום, גורד שחקים ועמוד חשמל שראשם נחתך ע"י המסגרת העליונה של התצלום. במרכז התצלום ועל הרקע חמור הסבר הנ"ל, ישוב על מעין מבנה דמוי ספסל מעץ, כשפניו וגופו פונים חזיתית לעדשת המצלמה, העיתונאי רביב דרוקר. סבר פניו רציני ומבע עיניו מעבר לעדשות משקפיו מצוי בתחום הדמדומים שבין התבוננות פנימית לבין הפניית המבט החוצה אל עבר הצלם. הוא לבוש במעיל עור שחור ובמכנסיים שחורים. גוו הזקוף וכפות ידיו המאוגרפות המונחות בקדמת ירכיו מקרינות דריכות. במרחב הפרספקטיבי שבין קדמת התצלום לבין דמותו של דרוקר נראה כלב לבן פרווה מצודריתו השועט קדימה כשפיו פתוח ושיניו המאיימות חשופות.

חרף הקומפוזיציה הסדורה, המאוזנת והמתור' כננת מראש, המחלקת את משטח התצלום לאר' רבעה מישורים אופקיים כמעט שווים – מרחב השמיים, החומה, הספסל והכלב – הנחתכים באלמנטים מאונכים וזקורים, זהו תצלום מסוג "הרגע המכריע". הישגו של הצלם אפלכאום הוא בלכידת ה"רגע המכריע" בו דמותו של העיתונאי האמיץ רביב דרוקר, חתן פרס סוקולוב וחושף השחיתות, הנאמן לתפקידו כ"כלב השמירה של הדמוקרטיה" מונצחת בה בעת, באותו שב' ריר שנייה קריטי, בו הכלב צח הפרווה רץ קדי'

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

**נוהל תמיכה בחקלאים משבתי משקים/
משתלות/כרמי יין בשנת השמיטה
תשפ"ב 2018-2021**

על מנת להיערך לשנת השמיטה תשפ"ב (2021-2022), מפורסם נהל תמיכת חיסכון בחקלאים המשבתיים משקים/משתלות/כרמי יין.

הנוהל מפורסם באתר האינטרנט של המשרד בכתובת:
www.moag.gov.il

בקשות יש להגיש למחוזות המשרד לפי המפורט בנוהל

א.ש.גל חום

שוקי פסח בע"מ שיווק והתקנות

- פתרונות אנרגיה –
- שיווק והתקנת קמינים
- ממיטב החברות
- קמיני גז, קמיני הסקה
- בעץ, קמיני הסקה בנפט,
- קמיני פלט
- שיווק והתקנת מזגנים

- ייעוץ בשלב תוכניות הבנייה
- ביצוע הכנות לקמינים ולמזגני אוויר
- לבתים בשלבי הבנייה

אתר: www.asgc.co.il חפשו אותנו בפייסבוק

טל. 04-6201621, 1-700-500-305 פקס. 04-6203333

על קללות ותנועות מגונות

פעמיים כיכב השבוע יאיר נתניהו בתק" שורת. בפעם הראשונה בעקבות הקללה העסיסית שפלט בפגישת הגישור שנקבעה בינו ובין אנשי מכון "מולד", על רקע תביעת לשון הרע שהוגשה נגדו. נתניהו הצעיר איחר לפגישה ב־45 דקות, כשהגיע לא טרח להתנצל, וכשאחד מאנשי "מולד" העיר לו על כך, הוא זכה לשמוע מפיו את המשפט החביב: "כוס אמא שלכם, יא שמאלנים". קילל, ועזב בכעס את החדר. גישור לא היה. במובנים רבים זה מזכיר את הסיפור עם הקאקי של קאיה. אז כזכור ביקשה תושבת ירושלים מיאיר לאסוף את צואת הכלבה קאיה שעשתה את צרכיה בגינת כלבים. הבקשה הראשונה שלה זכתה להתעלמות והשנייה להנפת אצבע משולשת מולה. לא קללה גסה, רק תנועה מגונה.

וכי מה? ממתי נסין מבית המלוכה צריך להתנצל על כך שהוא מאחר לפגישה? מהיכן החוצפה לבקש ממנו לאסוף את הקקי של כלבה שלו כאחד האדם? אם כך יעשה, מה מבדיל בינו ובין שאר אזרחי ישראל? הנושא השני – המאבטחים. טענת משפחת נתניהו הייתה שהצמדת מאבטחים ליאיר זו דרישה של השב"כ. בא ראש השב"כ לשעבר יורם כהן וטען שנהפוך הוא, השב"כ המליץ

הליכודיאה השלישית

אתם יכולים לדמיין לעצמכם עוד מפלגת שלטון בישראל, שמזמינה לאירוע השנ" תי המרכזי שלה הרצאה נגד בית המשפט העליון? אפשר לקבוע – הרצאה בוטה נגד בית המשפט העליון? בליכודיאה הנוכחית, השלישית במספר, שובצה הרצאה של עו"ד יורם שפוטל, שהנושא שלה הוא "הדיק" טטורה של בג"ץ". מה יגיד שפוטל על בג"ץ די ברור, והוא בוודאי יזכה למחאות כפיים סוערות אצל מי שלא כל כך מזמן צעקו "בוד", כאשר הזכר שמו של נשיא המדינה רובי ריבלין. (למען הזהירות – בפרסום הרשמי של מארגני הליכודיאה מופיעה ההרצאה של עו"ד שפוטל ומובטח שהיא תהיה "מרתקת". ניסיון לאתר אותה בלוח

לא לאבטח את ילדי משפחת נתניהו. כהן אמר בריאיון לגלי צה"ל: "בתקופתי הדעה שלנו הייתה שלא נדרש לאבטח אותם באופן קבוע". כדי להוציא את רה"מ טוב בסי" פור הזה, לא הייתה כלשכת נתניהו בעיה לעשות מיוסם כהן שרקן. מהלשכה השיבו, שכהן עצמו "הורה על האבטחה לבניו של ראש הממשלה", והרי לנו עוד אחד שהצטרף למסע הצייד נגד המשפחה הנרדפת. הרבה תגובות היו לסיפור של המאבטחים. היו מגיבים ששאלו, הרי יש לנתניהו חוץ מיאיר ואבנר בת בכורה מנישואיו הקודמים – נועה (שאת יחסה של רעייתו הנוכחית של נתניהו אליה אפשר להגדיר – מורכב). מדוע לנועה לא מצמידים אבטחה? על פי אילו קריטריונים צריך לאבטח את הבנים של האישיה השלישית, אבל אין צורך לאבטח את הבת מהאישיה הראשונה? התשובה לשאלה הזו היא די פשוטה, לא נחמדה, קשה לכתוב אותה במפורש, אבל היא כנראה הסיבה האמיתית.

יש גם קשר בין שני חלקי הקטע הזה. הסיבה לתגובה הזועמת של יאיר נתניהו נגד מכון "מולד" שבגינה נתבע על הוצאת לשון הרע, היה פוסט שפורסם בעמוד הפייסבוק "61" תחת הכותרת: "חמישה דברים שלא

ידעתם על יורש העצר יאיר נתניהו". הסעיף השני מבין החמישה היה: "חופשת הסקי של יאיר באתר היוקרתי אספן בקולורדו, הייתה הנסיעה היקרה ביותר בתולדותיה של יחידת האבטחה במשרד ראש הממשלה (למעט נסיעות ראש ממשלה) אף שר בממשלת ישראל לא חזר עם הוצאה כזו על אבטחה. אגב, הוא השתכן בזמן החופשה באחוזתו המפוארת של המיליארדר האוסטרלי גיימס פאקר".

בסוף השבוע תתקיים באילת הליכודיאה המסורתית. לקראת האירוע פרסמו המארגנים את רשימת המועמדים החדשים שיתמודדו במסגרת מדגם פרימריז שיערך שם, אחד משיאי המפגש. יאיר נתניהו שובץ בין השמות החדשים במשבצת הצעירים. המארגנים טענו כי השיבוץ נעשה על דעתם, מבלי שנעשתה אליו פנייה בעניין. (ראש הממשלה הרי הכריז, שבנו לא מתכוון ללכת לפוליטיקה). גם בשנה שעברה הוצב יאיר במדגם, אבל שובץ רק במקום ה־35 המאכזב. הפעם הוא יזכה ללא ספק למיקום הרבה יותר גבוה. השנה יש לו קבלות. הוא הוכיח שהוא שונא שמאלנים, יודע גם לקלל וגם לעשות תנועות מגונות. מה עוד צריך בשביל לזכות באמון חברי הליכוד?

מפלגה. הליכוד עלה לשלטון ב־1977, אך בגין החליט להפקיר את השלטון. 'ממשלה באה וממשלה הולכת והפקיד לעולם נשאר', ציין ראש הממשלה החדש בשאננות, באוזני בכירי הליכוד הנדהמים, שגילו כי מנהיג האופוזיציה הנצחי, מעדיף להותיר על כנה את הגוורדיה הוותיקה, שעלטה במערכת המשפט ובמשרדי הממשלה. התקדים של בגין קבע את הכלל: מפלגות הימין מנצחות בבחירות ואליטות השמאל ממשיכות לשלוט במדינה. המחל של בגין וחדלונם של ממשיכיו, סייעו לאליטות להעביר בהדרגה, עוד ועוד עוצמה וסמכויות שלטוניות – מנבחי הציבור למוקדי־כוח, שאינם כפופים לרצון העם. מדוע אין סיכוי שתצפו בסרט

הזמנים של שלושת ימי האירוע לא צלח). עוד הרצאה שגם לגביה ישנה הבטחה שהיא תהיה "מרתקת", עם קווים משלימים להרצאה של שפוטל, יישא בליכודיאה בוגר תנועת "אם תרצו" ארז תדמור. (כותב נאומים לראש הממשלה, אחד מאלה שאחראים לקביעה של בית משפט מחוזי, שלתנועת "אם תרצו" יש "קווי דמיון מסוימים לפא" שיזם"). תדמור ידבר בפני אנשי הליכוד על נושא אהוב: "מדוע אתה מצביע ימין ומקבל שמאל", כשם ספר אותו פרסם השנה. גם כאן הטענות מוכרות לעיפה (האליטות של השמאל ממשיכות לשלוט במדינה) אבל לצורך ההדגמה, הרי תקציר רשמי המציג את הספר: "מנחם בגין לא הביא מהפך, אלא

הליכודיאה. הרצאה מרתקת על הדיקטטורה של בג"ץ

ציוני בקולנוע בישראל. כיצד הפכה ישראל למדינה היחידה בעולם הנשלטת ע"י עריצות משפטית. מדוע התקשורת הישראלית נראית כמו סניף של מרצ. כיצד אילפו אליטות השמאל את בני בגין, רובי ריבלין, ציפי לבני ומשה כחלון. מהי הדרך להכניע את אליטות השמאל ולכונן דמוקרטיה בישראל?" מעניין יהיה לשמוע את ארז תדמור תוקף את מנחם בגין בליכודיאה וטוען שהוא לא הביא מהפך אלא מפלה והפקיר את השלטון. מה תהיינה תגובות השומעים? כפיים כמובן? כמה מסכנים אנשי הליכוד. כל כך הרבה שנים בשלטון, וחרף כל מאמציהם הם לא מצליחים להעביר את מוקדי הכוח מהאליטות הישנות של השמאל לנבחרי הציבור. אבל זה בערך מה שאומרים האנטישמים בעולם על השליטה במוקדי הכוח העולמיים, שלא חשוב מה עושים הם תמיד נשארים בידי היהודים. לא?

17 בתים מיועדים להריסה

הדיקטטורה של בג"ץ וכוחן של האליטות הישנות. במרס הקרוב אמורה המדינה להרוס 17 בתים במאחז "נתיב אבות" בגוש עציון. בספטמבר 2016 הורה בג"ץ על הריסת עשרה מבנים במאחז ולהם צורפו שבעה מבנים שהמדינה כבר הכריזה על כוונה לפנותם. כדי לאפשר לתושבים להתארגן, הוחלט אז, שצווי ההריסה יבוצעו תוך שנה וחצי וקצובת הזמן הזו הולכת ומסתיימת בלי שיש פתרון. הסיבה להחלטה שגרתית: המבנים נבנו ללא היתר על קרקע פלסטינית פרטית. בהחלטת בג"ץ נאמר: "אין חולק שכל המבנים נבנו שלא כדין, מבלי שאושרה תכנית למאחז ומבלי שהוצאו להם היתרים כנדרש". תושבי הבתים המיועדים להריסה קיימו כבר מספר הפגנות מול הכנסת. הם לא כועסים על מי ששלח אותם להתיישב שלא כחוק על קרקע פלסטינית פרטית, בנה להם בתים ללא ההיתרים הנדרשים וכנראה הבטיח להם שיהיה בסדר. הזעם מופנה לכתובות שכולנו מכירים. בהודעה שנמסרה מטעם מטה המאבק של "נתיב האבות" נאמר כך: "הממשלה עומדת חסרת אונים מול ארגוני השמאל הקיצוני, שמנצלים לרעה את מערכת המשפט כדי להגשים את שאיפותיהם להחרבת ההתיישבות ביהודה ושומרון". בשבוע שעבר נמסר, כי שרת המשפטים איילת שקד פועלת להעברת הסמכות לדון בענייני תביעות מסוג זה, מבית המשפט העליון לבית המשפט המחוזי בירושלים. נמצאה הדרך לעקוף את ההחלטה ולמנוע את ההריסה?

הכל קל יותר

עם קלנועית אפיקים

מבצע!
עד 36 תשלומים
ללא מקדמה

עם קלנועיות אפיקים תיהנו מ-39 שנות אמינות ואיכות של מותג כחול לבן, העומד בתקני הבטיחות המחמירים ביותר. כך תוכלו ליהנות מעצמאות ולהגיע לאן שתמצאו בקלות ובזריזות, בלי להיות תלויים באף אחד, באחריות!

• תפוצה ארצית • שירות מעולה ואישי • אחריות יצרן

קלנועית אפיקים
הכל הופך להיות הרבה יותר קל

9901* / **מטרו 4** / **הבית של הקלנועיות בישראל**

עד 36 תשלומים באשראי על כל הדגמים. המחיר כולל מע"מ. בתוקף עד 31.01.18. התמונה להמחשה בלבד. בכפוף לתקנון. ט.ל.ח.

מי ביקש קאנט ולא קיבל?

לא רק שסרבני המצפון בישראל אינם סוטים ממשנתו של קאנט, אלא שהם פועלים בחפיכה מוחלטת על פיה. תשובה לאמנון שפירא

תור בוסיאן

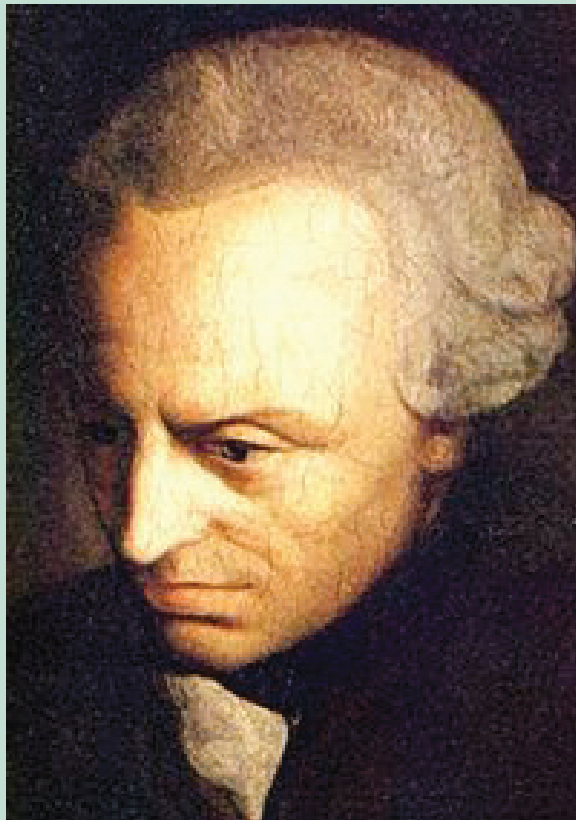
נחמד שמתפתח כאן דיון בצורה של החלפת מכ"תנים למערכת. כשסביב לנו טסים מיילים וטור קבקים יש משהו במכתבים שמזכיר תקופה אחרת. בכל אופן התלבטתי מעט אם לכתוב וכבר נשיתי שלא, אבל מכל הניסיונות פנינג במכתבו של אמנון שפירא "הדליק אותי" העיוות שנעשה להגותו של בחור זקן שמזמן מת, בשם עמנואל קאנט. עיוות שעזר לאמנון לגזור מסקנה שגויה בהקשר של הדיון על סרבנות. לבקשתו המוצדקת של אמנון אשתדל להגיב בצורה מנו-מסת ומכבדת.

אז ככה: תמיד כיף להפנות לקאנט. אין מחלוקת שמדובר באחד מגדולי הפילוסופים בעת החדשה (אולי הגדול מכולם), מאבות הנאורות, וכו' וכו'. הכל אמת, ודי יעיל לגייס אותו לצורך בדיון אינטלקטואלי. אבל בהפניה של אמנון יש שתי בעיות כשהעיקרית היא שהדברים שאמנון מייחס לקאנט פשוט לא נאמרו על ידו. נתחיל מהקל:

1) ראשית עולה השאלה, האם נכון ורלוונטי להפנות ישירות לפילוסוף שכתב לפני כ-200 שנה? לדעתי, הגדולה של קאנט אינה בכך שהוא גילה לכולנו את האור ושלנצח יש לחזור ישירות לכתביו. זו תהיה גישה דתית כמעט, על פיה ככל שחוזרים אחורה לאותו "מקור אלוהי" מתקרבים יותר אל "האמת". אפשר להסכים עם כזו גישה ואפשר לחלוק עליה. עם כל הכבוד למסכימים, אני מהחולקים. לדעתי, גדולתו של קאנט היא בכך שהוא הציב יסודות חדשניים ומהפכניים שאותם אפשר וצריך לפתח. על בסיס היסודות שהניח קאנט אפשר היה להתקדם ליצירת עולם מוסרי וטוב יותר. הדבר גם נעשה, והוגים רבים עסקו ופיתחו את רעיונותיו של קאנט בענייני מוסר ובין השאר בנושא סרבנות ואי ציות לחוק. לדעתי אין פסול בקדמה ואני משוכנע שגם קאנט היה מסכים בעניין זה.

באותו הקשר, עיון אינטלקטואלי אמיתי בקאנט צריך גם להביא בחשבון את הקונטקסט ההיסטורי בו הוא כתב. אמנון מזכיר (בהקשר שגוי) את עניין הציות לחוק בהגותו של קאנט. יש מקום להניח שהאדם החכם שניסח במאמר קצר ומכוון את המוטו של הנאורות – "היה אמיץ להשתמש בשכלך" (חומר בנדרון אצלי – torbocian@gmail.com) הבין גם שכדי שהראש שלו ימשיך להיות מחובר לשאר הגוף (או פשוט כדי להימנע מצנזורה), עליו להיזהר בניסוחים שעלולים לאפשר אנרכיה וחוסר ציות לשלטון. מי שמכיר מעט את הביוגרפיה של קאנט יודע שלקראת סוף ימיו, כשכבר היה לו "פחות להפסיד" (ולאחר שני אירועים מכוננים – המהפכה הצרפתית וכינון החוקה האמריקנית), הוא אכן התחיל לפרסם דעות שהיו יותר שנויות במחלוקת פוליטית ושנתקלו בניסיונות צנזורה. בקיצור, מי שמכיר את הרעיונות של קאנט ומבין את האלמנט המהפכני שהיה בהם באותה תקופה, בהחלט לא ישלול את האפשרות, שאם קאנט היה חי בתקופה מאוחרת יותר, המשקל בכתביו המפורסמים היה ממוקד אפילו פחות בהיבטי הציות ויותר בחובה המוסרית לחשוב ולפעול לפי התבונה וצו המצפון. אולי. בכל מקרה, כפי שניתן לראות בהמשך זה לא באמת משנה כ"י

2) לא רק שההפניה של אמנון שפירא לקאנט לא נכונה, אלא שהיא גם היתה גורמת לו להתהפך בקברו אם הדבר היה אפשרי, כי אם ניקח את דבריו של קאנט על החוק הכללי כפי שהם באמת וננתח על פיהם את המקרה שלפנינו, נגיע למסקנה שלא רק שסרבני המצפון אינם סוטים ממשנתו של קאנט אלא שהם פועלים בחפיפה מוחלטת על פיה. אסביר: בניגוד גמור למה שכותב אמנון החוק הכללי עליו מדבר קאנט הוא לא חוק "שכולם ינהגו לפיו". בוודאי שכדי לה"תיר סרבנות לא צריך שיהיה חוק שעובר בכנסת ושמאפשר אותה. הרי מדובר בסתירה, שכן סרבנות על פי הגדרתה היא

עמנואל קאנט. היה מתהפך בקברו

הרעיון של קאנט הוא שכאשר אדם רוצה לבחון האם פעולה פרטית שהוא עושה היא מוסרית, הוא צריך לשאול את עצמו את השאלה הבאה: "מה אם כולם יפעלו באותו אופן". אם התשובה היא "אז יהיה טוב" ניתן לאדם הכשר לביצוע הפעולה, ואם התשובה היא "אז תהיה לנו בעיה" המסקנה היא שיש פגם מוסרי כלשהו בפעולה שאותו אדם רוצה לבצע

פעולה שסותרת את הנורמה החוקית. כאמור, גם לא מדובר באיזו נורמה לפיה נוהגים כולם. כשהקשר זה עולה השאלה "איך בכלל יכולה להיווצר נורמה כזאת שכולם פועלים על פיה, בלי שיהיה אחד יחיד שפועל לפני כולם ושאריו הולכים השאר? התשובה היא שלא יכולה, ושקאנט לא באמת אומר זאת. קאנט אמנם מציין בכתביו את חשיבות הציות לחוק, אך הדבר נאמר בהקשרים אחרים, וקשור בין היתר להיבטים פרגמטיים כפי שציינתי למעלה.

בהיבט המהותי הכוונה באותו חוק כללי עליו מדבר קאנט היא "חוק מוסרי" – מה ראוי לעשות, כשהדרך למציאתו/קביעתו של החוק המוסרי היא על ידי תרגיל מחשבתי בו בא לידי ביטוי האלמנט "הכללי". אם לנסות לתת הסבר פשוט, הרעיון של קאנט הוא שכאשר אדם רוצה לבחון האם פעולה פרטית שהוא עושה היא מוסרית, הוא צריך לשאול את עצמו את השאלה הבאה: "מה אם כולם יפעלו באותו אופן". אם התשובה היא "אז יהיה טוב" ניתן לאדם הכשר לביצוע הפעולה, ואם התשובה היא "אז תהיה לנו בעיה" המסקנה היא שיש פגם מוסרי כלשהו בפעולה שאותו אדם רוצה לבצע.

צריך להבין שהגותו של קאנט אינה מוכוונת תוצאה (מה יקרה בפועל), ואינה בוחנת האם שאר בני האדם באמת פועלים באותו אופן או לא. הבריקה היא מחשבתית-תיאורטית, כלומר, לא צריך שפעולה של אדם פרטי תביא לכך שבפועל יהיה לו, או לחברה, "טוב". מספיק שבהיבט התיאורטי מדובר בפעולה שאם כולם יבצעו אז זה יסתדר עם משהו (חמקמק) שאפשר לומר שיש לגביו הסכמה כללית שהוא "טוב", וחד-שוב מכך – הפעולה עצמה צריכה להיעשות מתוך כוונה לאותו "טוב".

אריקיי, עד כאן חפירה על קצה המזלג בתיאוריות, ועכ"שיו לעניין קאנט והסרבנות: אמנון מדבר על שפיכות דמים, על כך שאם כל נערי/ות ישראל יסרבו להתגייס נמצא את עצמנו בפני משבר קיומי פיזי. וואלה. אבל התמקדות כזאת היא בתוצאה (שכאמור אינה רלוונטית לפי קאנט), ויותר חשוב מזה: מה עם הפלסטינים? איפה הם במשוואה? מה אם גם הם יסרבו? אם רוצים לאמץ את קאנט צריך לעשות זאת עד הסוף, ומה לעשות שהמשוואה התיאורטית של קאנט לא מפרידה בין דת, גזע או לאום. התרגיל המחשבתי בהקשר של סרבנות הוא "מה אם כולם יפעלו אותו הדבר". אם להיות הוגנים ועקביים בניתוח קאנטיאני של הסיטואציה, נראה שלא יכולה להיות מחלוקת על כך שאם כולם היו נוהגים כסרבנים אז יכול היה להיות כאן יותר "טוב".

מבחינת הכוונה, אני מאמין שאין באמת מחלוקת בנוגע לכוונת הסרבנים להשיג משהו שלפחות בעיניהם הוא טוב ומוסרי יותר מהמצב הקיים, ועל המחיר שהם משלמים כבר נכתב מספיק. בהקשר זה רק אזכיר שאמנון מייחס לסרבנים כוונה להרבות שפיכות דמים "ולהביא עלינו כליה וחורבן". בלי רצון להעליב נראה לי שזו טענה שאינה ראויה להתייחסות ושחבל שנטענה.

בקיצור, אני לא מנותק ויתכן שבהיבט הפרקטי אמנון צודק בניתוח הסיטואציה. אבל אמנון כורך את ניתוח המציאות הפרקטי שלו במהלך אינטלקטואלי מעוות. העיוות בניתוח של אמנון לקאנט חוטא לסרבנים, חוטא לקאנט אבל מעל לכול הוא עצוב וצורם כי הוא מתעלם מהאפשרות לקיומו של "ערבי טוב" אפילו בדיון תיאורטי (עד כדי כך הכיבוש משחית?).

לסיכום, התנגדות לסרבנות מטעמים פרקטיים היא דבר אחד. במישור אחר יכולים המתנגדים למצוא גם טיעונים פילוסופיים נגד סרבנות אך לצערם על קאנט יהיה להם קשה להתבסס. ואם כבר מעלים את קאנט מהקבר, ראוי לומר את האמת באופן ברור: אפשר לנתח את העניין לפי כל 5 הנדבכים שמרכיבים את הצו הקטגורי ולהראות באופן חד-משמעי, שסרבני המצפון בישראל פועלים בצורה מוסרית ולפי הגותו של אחד מגדולי הפילוסופים המוסריים בהיסטוריה. מי שעור חושב אחרת מוזמן לחפש את הריאיון של רינה מצליח, בו מתן הלמן קורא לבני נוער אחרים לחשוב על הנושא. לא לסרב, אלא רק להיות מספיק אמיצים להשתמש בשכלם. מישור ביקש קאנט ולא קיבל?

מילה אחרונה בקשר לאופי הדיון. כתבתי שנחמד שהתפתח כאן דיון על גבי העיתון, אבל לצערי גם לכאן חלחלה רוח התקופה, בה אנשים מבוגרים כותבים דברים שגויים בנושאים שאינם מבינים בהם, בה אנו נאלצים לחשוך שכל אמירה אינה אמת אלא "עובדה אלטרנטיבית", בה נעשה שימוש מניפולטיבי, מרדד ולא מדויק במושגי יסוד. הדבר היחיד שאמנון הצליח להראות במכתבו זה שגם בצורה מנומסת אפשר לכתוב דברים שגויים, איומים ונוראים. מה שאורי הייטנר הצליח להראות בדבריו זה שכדאי לו להעמיק את לימודיו בנושא הליברליזם. אני בכל אופן לא הולך לקחת חלק בזה יותר כי זה מביך ומייאש אותי, רק חשוב לי להעביר לקוראים את המסר הבא: אל תקבלו שום דבר כמובן מאליו. תטילו ספק, תשאלו, תחקרו, העזו לחשוב.

בועם

אולם חדש נפתח בפניך...

בוא להיות הראשון לדעת מה קורה במרחב הכפרי המתחדש..

AGROISRAEL - אתר הבית של המרחב הכפרי, פותח בפניך עולם חדש עם כל העידכונים החדשניים העוסקים בחיי היום יום של חברי הקיבוצים והמושבים.
באתר כתבות עדכניות בנושאי: קרקעות וחקלאות, יצוא, חקיקה, פוליטיקה, כלכלה, חידושים טכנולוגיים, תערוכת בארץ ובעולם, שינויים רגולטורים הנוגעים לחברי המרחב הכפרי ועוד הרבה טיפים והמלצות מעניינות שהכנו במיוחד עבורך.

הכנס עוד היום לאתר של המרחב הכפרי Agroisrael

WWW.agroisrael.co.il

מקבוצת עיתוני הזמן הירוק וקו למושב

יחד במסע אל עתיד טוב יותר עבור ילדינו במטרה לשמור על החינוך הקיבוצי היקר לנו

חלי זלינגר, מנהלת "הגן הקיבוצי" בתנועה הקיבוצית מסיימת את תפקידה ומבקשת להפקיד בידי אנשי ונשות החינוך כמה תובנות פרידה

הפסיכופדגוגיה העומדת כנר לרגלי החינוך הקיבוצי בגיל הרך היא זו שהרימה אותו והיא זו העלולה לקבור אותו בעודנו חי. למה? חשוב לי לפתוח בראשית דבריי כי הדברים נכתבו מתוך אהבה ורצון לפקוח את עיניכם המקצועיות. לאורך שנים התנועה הקיבוצית ידעה להתחדש ולהתפתח עם הקדמה החברתית בארץ ובעולם ושמרה על היותה ראש המחנה החינוכי. כל זאת בשונה מימינו אנו בהם לצערי הרב, כבר תקופה לא קצרה שאני פוגשת מערכות חינוכיות בקרבנו המדברות עדיין בשפה שהתאימה לעת המעבר מלינה משותפת ללינה משפחה, תית, לתקופה בה רצינו להבהיר שחינוך בגיל הרך צריך להיעשות ע"י מבוגרים המכשירים עצמם לכך. שעבודה עם ילדים רכים היא איננה דבר של מה בכך. ומה יצא? שמזה שנים, יש בינינו מי שדורכים במקום עם שפה ארכאית, היררכית ושיפוטית מאין כמוה. הן את ההורים והן את מי שמעז להרים ראש ולשאול שאלות מתריסות אך לגיטימיות לחלוטין על דרך החינוך. במצב הזה, הפחד משינוי הוא המוביל את קבלת ההחלטות ולא אחת משפיע על המקצועיות. מי שמעז להציב סימני שאלה מודר מהחברה הכי דמוקרטית כביכול. אז די. עם יציאתי לחופשת לידה, החלטתי שלא לשותק ולתת לקבוצה שהיוותה

עבור התנועה הקיבוצית כולה אוטוריטה מקצועית, ובשל חילוקי דעות מקצועיים ואישיים החליטה לעבוד באופן עצמאי ולא עם חינוך לתנועה הקיבוצית להמשיך ולהסית את השטח בו הן אווזות שנים רבות בטענה לבלעדיות על ההבנה וההפצה של חינוך קיבוצי איכותי. עולם הגיל הרך התקדם, רבותי, התורה לא מתמצת בסדר יום, חצר וגדר, אלא כוללת גם שיח על איכות אינטראקציות בין מבוגרים לילדים. ולא רק על דרך הצבת הגבולות להם ולהוריהם! המודל ההיררכי התפרק מזמן, שיטות 'אבחון המערכת ואב' חון מערכות היחסים או בשם המקור שלהם: 'מפת מערכת' לא הוכרו ככלים אקדמיים לא בארץ ולא בחו"ל בשום צורה ודרך. העולם מדבר היום על כלי מיפוי אובייקטיביים כמו, ITERS, DAP, CLASS בעוד אצלנו יש הממשיכים להטיף כמו אחרון-ני הרבנים האורתודוקסיים על מודלים לא מדויקים ולא יעילים שלא מדברים עם אף גוף ממלכתי בשפה שאינה מתבדלת. בחודשים האחרונים פונים אלינו יותר ויותר קיבוצים לצורך תיקון העוולות הארגוניות שנוצרו עקב הדרכה שגויה לא מקצועית ולא מעודכנת, מאחזת עיניים, דוגמה טיט ומיושנת שיצרה בעיות קשות של ניהול כושל תוך ניצול עובדות הגיל הרך מרמת המנהלת ועד אחרונת המטפלות. מערכות ליווי

חלי זלינגר מנהלת הגן הקיבוצי היוצאת

שיצרו תלות עושקת במעטה של הצמחה. על איזו הצמחה בדיוק מדובר כאשר מנהלת ותיקה צורכת הדרכה שבועית קבועה של 6 שעות ויותר? מי מצמיח את מי בדיוק? בקיצור- אפשר להמשיך לטמון את הראש בחול אבל דעו לכם, זו האחריות של כולנו לתוצאות הדרך הזו. לא יתכן שקיבוצים ייפנו לתנועה הקיבוצית רק בעת משבר מול מוסדות המדינה בגלל נזקים שאנחנו גורמים לעצמנו בדרך ולצפות שהתנועה תצילנו מידם! אז מה כן אם כן? ראשית, בואו נפסיק להניד לעצמנו שאנחנו יותר טובים בפדגוגיה הפסיכולוגיה בארגון ובראייה המערכתית כי זה פשוט שקר אחד גדול, יותר מזה- אמירות אלו לא מייצרות צמיחה אלא גורמות לנו לקיפאון מחשבתי ומשאירות אותנו עוד דור מאחור- עד שנמות או עד שיכתבו לנו מלמעלה איך להתנהל. שנית, אני מציעה להמשיך ולנהל

דיאלוג מכבד עם מוסדות המדינה שלנו (כי כל עוד אנחנו בוחרים להמשיך לחיות כאן זו חובתנו האזרחית כמו גם זכותנו). שלישית, חשוב שכולנו נבחר להתפתח, לפתוח את העיניים, הראש והלב, שנפסיק לפחד ולה-תבצר באקסיומות מיושנות שאבד עליהן הקלח. העולם גדול, יש לנו עוד המון מה ללמוד ועוד הרבה לאן להתפתח...קחו לדוגמה את תחום הטיפוח הרגשי הלא מטופל במחוזותינו- כי סדר היום המ-קודש שלנו תופס נפח יותר גדול בשיח עם הצוותים החינוכיים. התנועה הקיבוצית רואה את חובתה, לצד קידום תהליכים רגולטוריים וארגוניים עם משרדי הממשלה, להמשיך ולפתח את הפדגוגיה, את הלמידה ואת החקר של העוסקים בגיל הרך ובחינוך הקיבוצי בפרט. לשם כך, הוקם בחודשים האחרונים שולחן הדרכה חדש המונחה ע"י טובי המרצים הבכירים בתחום הגיל הרך, בשיתוף האוניברסיטאות המובילות בתחום: תכנית שוורץ באוניברסיטה העברית, התפתחות הילד באוניברסיטת חיפה והתפתחות הילד באוניברסיטת בר אילן, בסיוע מימוני של אגף מעונות היום במשרד הרווחה. כל זאת במטרה לייצר אינטגרציה מהמתקדמות ביותר בעולם המפותח (מדינות ה-OECD) בין החלקים הפדגוגיים והידע ההת-פתחותי, לבין התקנים הארגוניים, המערכתיים והצרכים בשטח. על

רקע זה, יוצאים אחת לתקופה מסמכי עמדה משותפים עם מוסדות המדינה, תווי תקן ומסמכים מכוונים שמטרתם לסייע לכם, הקהילות, בניהול מקצועי בכל אותם ההיבטים תוך שימור מיטבי של הגיל הרך הקיבוצי על תכניו הייחודיים. חובת השטח להיות חלק בשיח ובתהליכים אותם מקדמת התנועה- היא זו הרואה את טובת כולם ללא מידור ולא מתוך שיקולי פרנסה, בניגוד לגופים פרטיים כאלה ואחרים... ואם בתו התקן עסקינך בתאריך 03.12.17 התקיים כנס השקה לתו התקן המעודכן, בו תמצאו אמירות ברורות יותר על מקומה ותפקידה של המחנכת בגיל הרך בעבודתה עם הילדים כגורם מתווך, מכיל ורגיש. תפקידה של מנהלת הגיל הרך, על הרגישות הנדרשת בעבודתה עם צוותים והורים, הגדרות תפקידים ברורות לכל מי שעוסק בגיל הרך הקיבוצי, הנחיות בתחום העבודה תחת פיקוח רגולטורי- איך עושים את זה נכון, הנחיות בשעת חירום ועוד. בואו נתקדם יחד במסע אל עתיד טוב יותר עבור ילדינו במטרה לשמור על החינוך הקיבוצי היקר לכולנו! בברכת שנה אזרחית טובה, והצ-לחה לאגף החינוך התנועתי בכל משימותיו העתידיות!

חלי זלינגר, מנהלת הגן הקיבוצי היוצאת

חוזרים לתכנון שפוי - לבטל את הותמ"ל!

התנועה הקיבוצית, תנועת המושבים, החברה להגנת הטבע וגופי סביבה וטבע נוספים במכתב גלוי לשר האוצר. חתמו גם אתם על העצומה והשפיעו במאבק על עתיד הבניה במרחב הכפרי ובמדינת ישראל כולה.

לכבוד: שר האוצר (מתוקף אח-ריותו על מנהל התכנון) הממשלה הקודמת הקימה את הותמ"ל כדי לזרז את תהליכי התכנון בתקווה שהדבר יביא להורדת מחירי הדיור. היום, לאחר כמעט ארבע שנות פעילות, ברור שהותמ"ל הוא כישלון שגורם נזקים שישפיעו לרעה עוד עשרות שנים. 1. על אף שהותמ"ל קידמה תכנון של עשרות אלפי דירות הדבר לא הביא לירידת מחירי

הדיור. 2. פעילות הותמ"ל הביאה לפגיעה תכנונית, בשל אי יכולתה לתאם בין פיתוח מגורים לפיתוח מערכות התחבורה (ובעיקר התחבורה הציבורית) ובשל אי-יכולתה לדאוג לעירוב שימושים עירוני. 3. בנוסף הותמ"ל מחסל שלא לצורך שטחים פתוחים ושטחים חקלאיים, תוך פגיעה בביטחון התזונתי, בריאות ירוקות, ובערכי טבע. הותמ"ל

גורם לפגיעה קשה בצביון החקלאי של יישובים שהוקמו מתוך הרעיון הציוני וחשיבות ההתיישבות. הקרקע הינה משאב מוגבל שחובתנו לש-

מור עבור הדורות הבאים. 4. לאור הפער הגדול בין קצב התכנון לקצב בניית יחידות הדיור נוצר מלאי תכנוני אדיר שמספיק לשנים רבות. לא

"לעצור את ההשתוללות, לחזור לתכנון שפוי"

צריך יותר ועדות מיוחדות כמו הותמ"ל. לאור זאת אנו קוראים לך לעצור את ההשתוללות, לחזור לתכנון שפוי ולבטל את הותמ"ל, יציר כפי קודמך בתפקיד. ביטול הותמ"ל יאפשר תכנון שיבטיח איכות חיים טובה לאזרחי ישראל, בלי לפגוע במאמצים לפתור את משבר הדיור. למידע נוסף ולחתימה על העצומה היכנסו לאתר התנועה הקיבוצית.

שעה טובה

דורון ארז מקיבוצ עין דור, מודאג מתקופתנו, שבה הורים נדרשים להתמודדות כלכלית לא פשוטה, לשעות עבודה מרובות של שני בני הזוג וזמינות בטלפון הנייד. הראש של ההורים נתקע לפעמים בתוך הטלפון ומנתק אותם מהאהובים עליהם ביותר. איך יקבלו הילדים את תשומת הלב להם זקוקים? בספרו: "שעה טובה", ילדה קטנה משתפת את כולנו בחווית הבדידות שלה, כאשר אבא עסוק בטלפון הנייד. יום אחד הטלפון של אבא מתקלקל והיא חווה קשר ישיר אתו, ללא הפרעות. כשטלפון מתקן, הילדה משתפת את אביה בתסכול שלה והם מגיעים להסכם "שעה טובה", זמן איכות ללא הטלפון הנייד.

ארז מתכנן לקדם את נושא ה"שעה הטובה" ללא הנייד דרך אתר ואפליקציה ייחודיים, וכן כותב ספרים נוספים העוסקים במתן פתרונות להורים בתקופה המודרנית. הוא היה מעורב מאוד בועדי ההורים של מוסדות החינוך בהם למדו ילדיו. גם בעבודתו כבעלים ומנכ"ל של חברת ארז אדר מחשבים בע"מ הוא החליט להתמקד במתן שירותים בתחום החינוך, מתוך מטרה להקל על המורים, לאפשר להם תקשורת טובה עם התלמידים ולהרחיב את חווית הלימוד.

כשהחליט להוציא את "שעה טובה", הוא השקיע באיורים ובהוצאה איכותית של הספר (איורים אלישבע געש). כשהגיע לשלב ההפצה. הוא חקר את שוק הספרים והחליט להוציא ולשווק את הספר באופן עצמאי באינטרנט. "שוק הספרים היום אינו מתיר שום רווח לסופר העצמאי." הוא אומר.

פרטים על הסופר באתר: doronerez.org.il
לפרטים ורכישת הספר "שעה טובה": stbook.co.il

"מה שקורה בחו"ל" - נשאר בחו"ל"

ספר חדש לחיים קוזניץ מקיבוץ זיקים, אחד מהידועים שמדריכי הטיולים בישראל: "מה שקורה בחו"ל" - נשאר בחו"ל". 52 הסיפורים שבספר הם אוסף של אנקדוטות מצחיקות ומפתיעות, בעלות מוסר השכל ועצות זהב למטיילים, מה לעשות ומה לא בעת טיול בחו"ל: איך לא ליפול בפח של נוכלים ורמאים, איך לא להסתבך עם החוק והמשטרה המקומית, ובעיקר - איך לא לצאת פראירים.

"חיים הוא מספר סיפורים מבטן ומלידה", אומר מנחה הטלוויזיה והרדיו שמעון פרנס. "השילוש הידוע - טיול בחו"ל, מדרך וישראלים הוא מקור לא אכזב לסיפורים - וחיים יודע לצוד אותם".

"קוזניץ יודע להפוך מצבים מציאותיים לסיפורים שגשגיים כמו אנדוזה", מוסיף יוסי אלפי, מייסד טיבט מספרי סיפורים. "היכולת שלו לשלב שמחת חיים ואהבת

אנשים עם קצב סיפורי מותח בעל סוף מפתיע היא יכולת שרק טובי מספרי הסיפורים ניחנו בה".

חיים קוזניץ הוא איש תקשורת, מדרך טיולים ומספר סיפורים. בספרו אוסף של סיפורים קצרים, מפתיעים ומשעשעים מחוויותיו ברחבי העולם, שאותם הוא מספר מדי יום שישי בגל"צ בתוכניתו של שמעון פרנס "העונג השישי".

את הספר (בהוצאת קוראים) ניתן להשיג בכל חנויות הספרים.

למנוע פיגוע אקולוגי בצפון

באחרונה, קשה להשתחרר מהרושם לפיו לדעת מקבלי ההחלטות במדינה הפריפריה הצפונית היא ברירת המחדל של דברים מרעישים (שדה תעופה) ושל דברים מזהמים (תחנות כוח). יש בנגד מרחבים פתוחים גדולים לאין שיעור מהמרחבים המצומצמים והמיושבים בעמק ובגליל אבל משום מה איש לא מקבל את ההחלטה הטבעית, הפשוטה והמתבקשת, ולבנות בחבל ארץ זה שדה תעופה נוסף ותחנות כוח אחדות. לשמחתנו, בראש המועצות האזוריות מכהנים כיום אנשים שיודעים להוביל מחאה ציבורית חריפה ובהם, בין השאר, איציק חולבסקי (ידידי) ראש המועצה האזורית מגידו, יורם קרין, ראש המועצה האזורית עמק המעיינות, איל בצר, ראש המועצה האזורית יזרעאל ועוד. אני מחזיק להם אצבעות, בעודי כוסס את ציפורניהן, בדאגה ובציפייה דרוכה להצלחתם להוביל מהלך לסיכול הכוונה לחולל בעמק והגליל פיגוע אקולוגי שיגרם נזק ובכיהה לדורות.

להיות כמו כולם או להיבדל מהם?

אי אפשר - עקרונית וגם טכנית - לשאוף להידמות לחברה הישראלית ולהיות בה "כמו כולם" מזה ולשאוף להשפיע עליה מזה. מדובר בשתי שאיפות סותרות. הרצון, הניסיון והמאמץ ליישב ביניהן נידון לכישלון. הפרטת הקיבוצים היא הודאה, הלכה למעשה, בחוסר הרצון ואולי אף בחוסר האפשרות להמשיך להיבדל ממנה. ההפרטה היא מהלך שפירושו הוא יישום הניסיון להידמות לה. מצב זה אינו מיתר בהכרח את נחיצותו של אגף משימות ייעודי בתנועה הקיבוצית, אבל הוא ודאי מחליש את האפקטיביות של פעולתו. התנועה הקיבוצית חדלה זה מכבר להיות חברה משימתית, והיא ודאי אינה חברה מגויסת. עובדה זו אינה צריכה להניא את מי שסבורים כי נכון וראוי לעודד התגייסות לביצוע משימות לאומיות שונות, אשר רוח התנדבות ועזרה לזולת שזורה בהן כחוט השני, אבל היא אמורה לשקף מציאות שהשתנתה, או, אם לדייק, בדיוק ההיפך - לשקף מציאות שבתוכה הקיבוצים השתנו והיא, המציאות בישראל, נותרה על כנה; מציאות של חברה קרועה, משושעת, מפוצלת, מפולגת, מקוטבת, גזענית, אלימה, דורסנית, חברה המזמנת כר בלתי נדלה לפעילותם של צעירים חדורי מוטיבציה ורצון להשפיע עליה ולשנותה. אשרי המאמינים וישר כוח למנסים.

הכנסת כחדר בריחה

במסגרת ציון 70 שנה למדינת ישראל ייחדה "משפחת אורט פסגות דתי", כפי שהציג עצמו אחד מבתי הספר בבית שאן, שבוע שבו ילמדו תלמידי ישראל על מדינת ישראל באמצעות חדרי בריחה. נשבע לכם. כך היה כתוב במקומון. הידיעה צדה את עיני בשל המקוריות אבל בעיקר משום שהיא עוררה בי רצון להציע למנהל קריית החינוך אורט פסגות, אורי דויטש, להסיע את תלמידיו אל משכן הכנסת, שהוא חדר הבריחה האולטימטיבי של המדינה. שם, יוכלו להתוודע אל האופן שבו חלק בלתי מבוטל מנבחרי העם לא רק בורח מהמציאות אלא מנסה לכופף אותה לצרכיו ולאכופף עליה חוקים הזויים, שאותם הם מנסים להעביר במחטף פרלמנטרי. וכבר שאל המשורר - לאן נוליך את החרפה?

טרקטורים

הטרקטורים שיצאו מכלל שימוש מזה שנים והחלידו זה מכבר עודם בשימוש. ילדים קטנים נוהגים בהם אל השדות הדמיוניים, חורשים בהם תלמי חלומות, זורעים בהם משאלות. הם לא צריכים רישיון, אף לא רשות. הם עושים את המעשה הפשוט והטבעי: כשהם רואים בגן השעשועים או בחצר טרקטור, הם רצים ועולים עליו. ספק אם מי מהם יהיה חקלאי בבגרותו, אבל תמיד יזכרו שגם הם נהגו על טרקטור שאי אפשר להגיד שהוא לא נסע לשום מקום כי הם הסיעו אותו בדמיונם לכל מקום שבעולם.

שאלות שלא שואלים

בילדותנו אמרו לנו כי שני דברים אסור לשאול אנשים מהעיר: כמה הם מרוויחים ולאילו מפלגה הם מצביעים. בקיבוץ, שתי השאלות הפוטנציאליות האלה התייתרו, משום שהשאלה הראשונה הייתה בלתי רלוונטית ומשום שהתשובה על השאלה השנייה הייתה ידועה לכולם.

פינת הילדים

שלוש רקפות זקופות פורחות להן בשקט, יפות לא שייכות לעצב שלי, לדמעות אביט בהן לפחות שלוש שעות. עד שיתייבשו לי כל הדמעות מהבכי ויופי הרקפות ירגיש לי כמו נשיקה על הלחי.

יום פתוח ערבה

בהשתתפות נשיא המדינה - מר ראובן (רובי) ריבלין, יו"ר קק"ל - מר דני עטר, שרים, חברי כנסת, ראש המועצה האזורית הערבה התיכונה - מר אייל בלום וראש המועצה האזורית תמר מר דב ליטבינוף.

ימים רביעי וחמישי 1.2.18 - 1.1.18

09:00-16:00 | מו"פ ערבה תיכונה וצפונית - תמר, תחנת "יאיר"

המועצה האזורית
הערבה התיכונה

שוק תוצרת מקומית

כנס הערבה למחקר ופיתוח

יום ד' | 31.1.18 | 9:30

פורטים
מדור פיות

אריאל זילבר
מישהו

מופע חדש למלך הגרוב הישראלי

שני מופעים
בערב אחד!

רביעי 31.1.18

תחילת מופע 20:00 כניסת קהל 19:00 כרטיסים במכירה מוקדמת עד ה-23.01.18 - 120 ש"ח, מחיר מלא - 150 ש"ח. ניתן לרכוש באתר התערוכה www.aravaopenday.co.il, בטלפון 052-3666646, מכירה גם בזמן התערוכה ובקופות ההופעה - מספר המקומות מוגבל

מעמדו של "מודל השינוי"

מעמדו של מודל השינוי אינו כמעמד "תקנון הקיבוץ" או "תקנון האגודה". גם בקיבוצים בהם התקבל "המודל", כל עוד הוא לא הוכנס לתקנון האגודה באישור הרשם, אם תימצא סתירה בינו לבין התקנון הקיים, יגבר האמור בתקנון

זהה למעמדו של התקנון. עוזרת הרשם מציינת עוד כי בפסיקה הוד"גש כי גם במקומות בהם התקבל "המודל" ברוב מיוחד, כל עוד לא הוכנס לתקנון האגודה, וקיבל את אישור הרשם, הרי ככל שיש סתירה, בינו לבין התקנון הקיים, יגבר האמור בתקנון. עוד הובהר בפסיקה כי העובדה שביחלק מן הקיבוצים ניתן שם להחלטות שונות כגון: "תקנון בניה פרטית", "תקנון לימודים גבוהים"... אין בזה כדי להצביע כי הכוונה הייתה "שתקנונים" אלו הינם חלק מתקנון הקיבוץ כהגדרתו בפקודה, והם גוברים על האמור בתקנון. נהפוך הוא, כל עוד לא קייבלו את הרוב הנדרש לשינוי תקנון והוכנסו לתקנון האגודה ואושרו ע"י הרשם, ככל שיש סתירה בינם לבין תקנון האגודה, יגבר האמור בתקנון האגודה.

כב' עוזרת הרשם ממשיכה וקובעת כי גם אם הקיבוץ פעל להפקטו בהתאם להוראותיו של המודל, ובכך שינה למעשה את תקנון האגודה בהתנהגות, החלטת ועד ההנהלה אינה סותרת את המודל.

בעניין זה מאשרת עוזרת הרשם את החלטת הבורר אשר קבע כי "המודל" יוצר רעיונות וכללים לשינוי אורחות חיים אשר לתוכם יש לצקת תוכן ברמה האופרטיבית/תקנונית, החלטות אשר אותן מקבל, בין היתר, ועד ההנהלה. שאלת ההפרשות להן זכאי התובע או לאו, הינה שאלה פנימית ואין חובה כי "מודל השינוי", שהנו, כאמור, אוסף עקרונות וכללים אשר לתוכם יש לצקת תוכן, ייתן מענה על כל הסוגיות הנובעות מן האמור במסגרתו. לכן, החלטת הוועד אינה סותרת את המודל שכן עסקינן בהחלטתו של הוועד המנהל בדבר יישום עקרון כללי המופיע במודל. בעניין זה יש להדגיש את הלשון הכתובה במסגרת המודל לפיה "נעשה ניסיון להיצמד ככל שניתן לחוקי העבודה התקפים במדינת ישראל", קרי אין חובה, לאכוף את כללי העבודה במדינה, אלא שיעשה ניסיון להיצמד אליהם ככל הניתן ובהתאם להחלטות הנתבע ואורגניו.

לאמור יש להוסיף כי בית משפט כבר קבע (בפרשת תל יוסף) שגם במודל של קיבוץ מתחדש היוצר יחסים שונים בין האגודה לחבריה, אין לראות בשינוי זה משום יצירת יחסי עובד-מעביד בין הקיבוץ לחבריו וכפועל יוצא אין לראות את חוקי העבודה השונים, ככאלה החלים באופן אוטומטי על יחסי אגודה-חבר. לבסוף, כב' עוזרת הרשם דוחה טענות נגד ספות שהעלה החבר ומאשרת את פסק הדין.

* תב' 770/294/2012 ניתן ב-19.10.17 ע"ד דנה ביאלר, עוזרת רשם האגודות השיתופיות.

* המידע המופיע הוא כללי בלבד ואין בו כדי להוות חוות דעת מוסמכת או ייעוץ מוסמך.
* "איילת רייך" – משרד עורכי דין, נוסטרו וגיטור מתמחה בקיבוצים, מושבים, תאגידים, בתחום המסחרי-חקלאי-מינהלי וענף הלול על כל שלוחותיו. עו"ד איילת רייך-מיכאלי משמשת כבוררת וכמגשרת במחלוקות.
* אנו מזמינים אתכם לבקר באתר האינטרנט שלנו: www.ayelet-raich.co.il, ולעקוב אחריו בפייסבוק: "איילת רייך" – משרד עורכי דין נוסטרו וגיטור.

כל קיבוצניק יודע כי החיים בקיבוץ מתנהלים על פי "תקנונים". וזכורה לטוב הבדיחה מסרט הפולחן "מבצע סבתא" על אותו "תקנון חתונות ול" וויות". אלא שמשוחזר עם לקוחותיי אני למדה כי קיים בלבול בכל הקשור למעמד המשפטי של "תקנונים" בנושאים שונים לבין מעמדו של "תקנון הקיבוץ". לאחרונה עלתה סוגיה זו על סדר היום במסגרת החלטה שניתנה על ידי כב' עוזרת רשם האגודות השייכות ומנהלת מחלקת בורריות, עו"ד דנה ביאלר*. עניין זה עלה אגב הדיון בתחולתם של דיני העבודה על קיבוץ מתחדש המעסיק חבר, וגם בעניין זה ניתנו הכרעות מעניינות וחשובות שבחרתי להביא בפניכם בתמצית.

באותו קיבוץ התקבלה באסיפה הכללית החלטה בדבר שינוי בהסדרי התגמול של החברים (להלן – "מודל השינוי"). לאחר קבלת ההחלטה התנהל הקיבוץ כקיבוץ מתחדש. עיינו קרו של מודל השינוי התבטא בהכנסת רכיב דיפרנציאלי בתקציב החברים בהתאם למידת תרומתם של החברים לקיבוץ.

החבר (התובע) הועסק כתמחירן/כלכלן בהיקף של משרה מלאה במפעל חיצוני שאינו שייך לקיבוץ. במקביל ובנוסף לתפקידו במפעל הועסק החבר בהיקף משרה חלקית כא-חראי על הביטוח בקיבוץ (להלן – "העבודה הנוספת").

בישיבת ועד ההנהלה של הקיבוץ מיום 27.2.2003 התקבלה החלטה לפיה על עבודה נוספת בתחומי הקיבוץ אשר עולה על משרה מלאה (בכל עבודה: בין בקיבוץ ובין מחוצה לו) לא יופרשו תנאים סוציאליים. לטענת הקיבוץ – זאת בעקבות הנחיית האסיפה הכללית לה"פחית ממסי החברים ומהוצאות הקהילה.

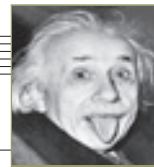
החבר, אשר לא השלים עם ההחלטה, הגיש תביעה בבוררות בדרישה לחייב את הקיבוץ בהפרשתם של תנאים סוציאליים בגין עבודתו בקיבוץ. בפסק הבוררות נדחתה התובענה ועל קביעה זו הוגשה השגה אשר נדונה כאמור בפני כב' עוזרת הרשם. במסגרת הליך ההשגה טען החבר כי למן שנת 2000 החיל הקיבוץ על חבריו את הוראות מודל השינוי אשר מעמדו זהה למעמדו של תקנון הקיבוץ. לטענת החבר, לאור העובדה שבמודל הוגדרה "צמי" דות לדיני העבודה התקפים בישראל" לא היה בסמכותו של ועד ההנהלה לקבל החלטה החריגת מכר, לרבות בעניין אי הפרשה פנסיונית בגין עבודה.

טענתו של החבר נדחתה על ידי עוזרת הרשם אשר מבהירה תחילה כי אין מעמדו של מודל השינוי כמעמדו של "תקנון הקיבוץ" או "תקנון האגודה". לתקנון האגודה דרישות נורקשות, בין השאר בשל מעמדו המחייב כלפי כולי עלמא. משכך מצא המחוקק להעמיד דרישה חד-משמעית, כי רישום תקנון (או תיקון תקנון) אצל הרשם הוא רישום קונסטיטוטיבי בשונה מרישום דקלרטיבי. עוזרת הרשם קובעת כי דרישה זו בלבד מספיקה לצורך דחיית טענת החבר לפיה מעמדו של המודל

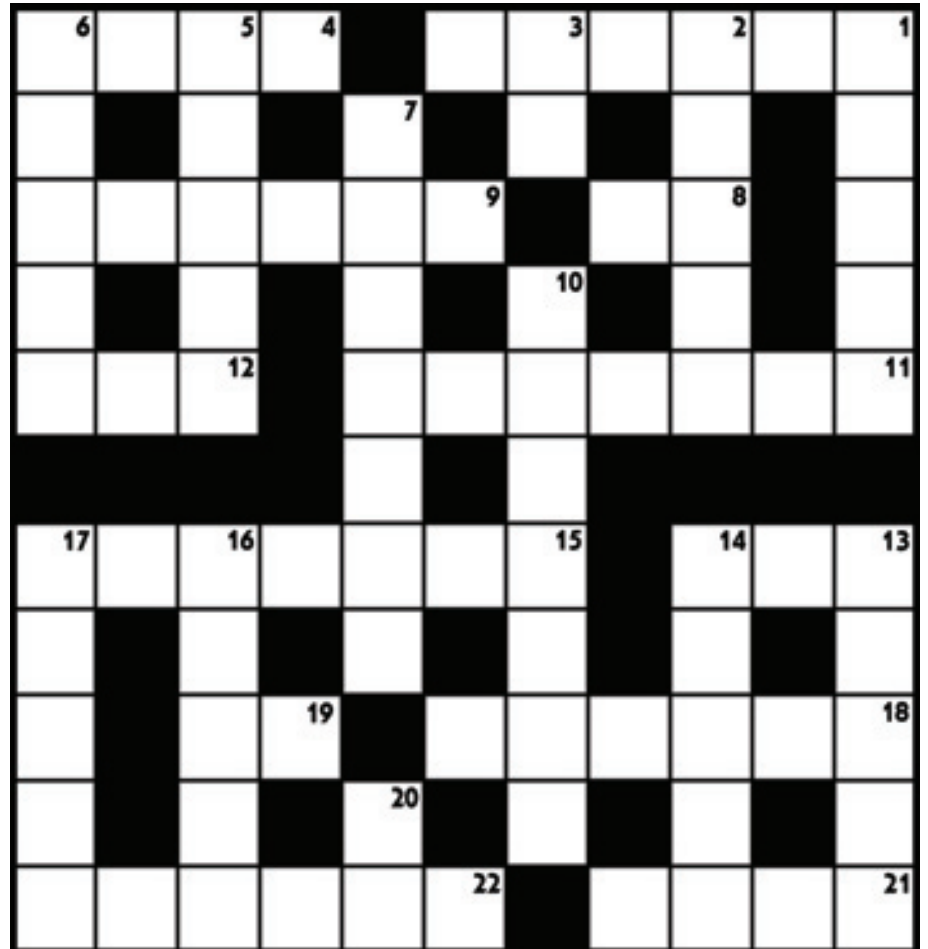
© עמוס צימרמן

amosquitoz@gmail.com

4
אוניות

תשבץ היגיון מס' 247

מאוזן:

1. לפי הדין הם אכן עייפים מהעבודה בשדות (6) (ע"פ אלי בראל); 4. (עם 3 מאונך) באיזה צומת נכנס הזמר לתבלין הקפה? (4); 8. ראו 19 מאוזן; 9. ערימת החורבות שממול לקיבוץ (3,3); 11. הקצב של הלהקה שווה המון (7) (ע"פ גד ברנע); 12. דל ריי ישנה (3); 13. הקיבוץ חזר וטעם מן המשקה (3); 15. הרחוב בעבורו כובשים (7); 18. הוא מרגיש שנאות הן כתבות מאירות עיניים (6) (ע"פ איתן ציון); 19. (עם 8 מאוזן) מביע מהדורות חדשות ראשונה (4); 21. מהרו אל ביבי! (4); 22. מצאו מעסיק על הפלנטה (6).

מאונך:

1. בעל איכות חיים גבוה בזכות תרגילי הכושר (5); 2. הטריק הוא שהפרי עבודה (ש) (5); 3. ראו 4 מאוזן; 5. אדון ססובר מקנה מנהג קבוע (5); 6. לקראת החתונה כולל שאלות ותשובות (5) (ע"פ יגאל פרנקל); 7. נאור הכניס קליע לקנה לקראת נקודה חשובה בזמן (3,4); 10. מה גבתה המגמה של המוסד הדתי? (7); 13. זכותו של כל אזרח במרכז הנוקב (5) (ע"פ אלי בראל); 14. היא חווה התקוממות פנימית בעקבות ההסתכסכות (5); 16. גור דומה לאיבר (5) (ע"פ יגאל פרנקל); 17. סופרת הזמר בקול עמוק (5) (ע"פ גד ברנע); 20. דעת וחומר (2) (ע"פ שי לביא).

תשובות לתשבץ הקודם, מספר 246:

מאוזן: 1. לויאלי; 4. להקה; 9. עתודאי; 11. בולדוזר; 12. הסה; 13. ברם; 15. אנימציה; 18. רעשנים; 19. מפרט; 21. אושר; 22. תחקירן.
מאונך: 1. לחשוב; 2. יורעל; 5. הגדלה; 6. הפילה; 7. נתי רביץ; 10. מושאלים; 13. בורלא; 14. מושרש; 16. צרפתי; 17. הבנות; 20. סחלב.

כל עינב זהב

את חברת "ענבי טלי", המשווקת 35% מענבי המאכל בארץ, מנהל בשנה האחרונה שיקו דומוביץ', בן וחבר אפיקים. קודם לכן ניהל את צמח אבוקדו, וההצלחה שלו שם סללה את דרכו למושב לכיש

אבנר רון

דומוביץ': לא מפסיקים להשתפר כל הזמן, על מנת להמשיך לשמור על היתרון מול המתחרים

הופכים את היצוא ללא אטרקטיבי. מכיוון שעלות הגידול בישראל גבוהה משמעותית מאשר במדינות אלה, אנחנו לא יכולים להציע את הענבים בחו"ל במחיר

סביר, ולמעשה חוץ מיצוא כמות קטנה של ענבים למזרח הרחוק, כל הענבים נמכרים בשוק המקומי."

מהצלחה להצלחה

שיקו מספר, שכאשר הגיע לנהל את צמח אבוקדו, הוא מצא עצמו ניצב בפני אתגר עצום שנוצר כתוצאה מהתפרקותה של חברת אגרוסקו, שעד אז כל פעילות הלוגיסטיקה והמכירה של צמח אבוקדו נעשתה כאמצעותה.

"לצמח אבוקדו היה נחוץ ארגון מחדש של כל נהלי העבודה, האיכות, האריזה והתשלומים, על מנת להתאימם לעבודה עצמאית ובכך להחזיר את ביטחון המגדלים בחברה. צמח אבוקדו עברה בתקופת מהפך ניהולי גדול שהיה מל"וה בלא מעט משברים מול השוק, המתחרים והמגדלים, אך תוך פרק זמן של כשנתיים נבנה צוות חדש ונוצר יסוד בריא לקבוצה של מגדלים ממשקי צמח שמאמינה בחברה. עקב שינוי זה החברה חזרה להיות רווחית ובגדול. גם בימים הכי קשים, האמנתי בדרך שאני מוביל את צמח אבוקדו, ובקבוצת המשקים שעבדו עם צמח. כשהיו שואלים לדעתי לגבי עתיד החברה, הייתי משיב שצמח אבוקדו משולה בעיניי לנושאת מטוסים: גדולה, כבדה שקשה לסובב אותה ממסלולה, אבל מרגע שהספינה תסתובב ותכנס לנתיב הנכון, אין מה שיעצור אותה. אני סבור שהצלחה זו הייתה אחת הסיבות שהביאה את הנהלת 'ענבי טלי' להאמין ביכולת שלי להיות מנכ"ל החברה.

השארתי אחרי בצמח צוות עובדים מצויין ומגדלים מנוסים ומקצועיים, שאני בטוח שיובילו את הספינה רחוק, וגם בעתיד אמשיך להיות גאה על חלקי בשיקום ובהצלחה שלה."

איך אתה מסתדר עם המרחק אפיקים-לכיש?

"המרחק הוא מרחק, כי הבית שלי ושל משפחתי נשאר אפיקים, ולמעט ימים שאני נמצא במסגרת 'ענבי טלי' בצפון או בבקעת הירדן,

שב, מלמדים על גידול ענבי מאכל בלכיש לפני 3,000 שנה. אחוזי הלחות באזור והפרשי טמפרטורת הגדולים שבין היום ללילה, הם אידאליים לגידול הענבים ולכן רוב ענבי המאכל בישראל מגודלים באזור זה של צפון הנגב. שיקו: "במושב לכיש הבינו, שאם רוצים להצליח, יש לנהל את כל שרשרת הערך של הענבים מהמחקר והפיתוח המשך בגידול, ועד לשיווק לצרכן. שליטה בכל שרשרת הערך מאפשרת עצמאות בהחלטות ומקטינה את פער היתווך שכל כך פוגעים בתמורה לחקלאי, ועל קידום ויישום פעולות אלה אני מסיר את הכובע בפני מנהלי העבר והמגדלים של 'ענבי טלי'. היום מושקע הרבה כסף בפרסום, יחסי ציבור וקידום מכירות, על מנת לשמור על מובילות המותג שנקרא 'ענבי טלי'. כל המגדלים רתומים למאמץ לשמירה על איכות הענבים כדי שהמותג ישמור על המובילות הכל כך חזקה שלו אצל הצרכנים."

מדוע רק מושב לכיש?

"אחד הדברים שמייחד את חקלאי מושב לכיש הוא הפנמה, שבכל מצב עדיף להם לעבוד ביחד, ולכן הם מוכרים את כל הענבים ביחד באמצעות 'ענבי טלי'. צריך לזכור, שלמרות שזאת התארגנות משותפת, כל חקלאי הוא משק נפרד עם אינטרסים מעט שונים ועם זאת, כל מגדל ומגדל ממלא את החלטות ההנהלה, גם אם אינן תואמות תמיד את האינטרס האישי שלו. למגדלים מחוץ למושב לכיש, שבעבר צורפו להתארגנות, היה קשה לעמוד בהחלטות שהתקבלו בהנהלה, וברגעי משבר העדיפו חלקם לנהוג כראות עיניהם; לכן הוחלט שלא לצרף לארגון חקלאים מחוץ למושב לכיש. עם זאת, בתקופה שבה אין ענבים למכירה בלכיש, מתבצעת על בסיס פלטפורמת המכירה הקיימת של 'ענבי טלי', מכירה של פירות וירקות של מספר מגדלים חיצוניים שאינם שותפים בהתארגנות."

אתם מוכרים גם בחו"ל?

"לאנשים שלא מצויים בתחומי החקלאות זה יכול להישמע קצת מוזר, אבל בתנאים מתאימים ניתן לשלוח ענבים בהפלגה בים למרחקים של חודש ויותר. היום, תנאי הסחר עם אירופה והיחלשות המטבעות האירופיים ביחס לשקל,

שיקו וחבר קיבוץ אפיקים, משמש מזה כשנה כמנכ"ל 'ענבי טלי' המותג המוביל ביישוראל בתחום ענבי המאכל. המותג מצוי בבעלותם של 66 חקלאים פרטיים ממושב לכיש, שמגדלים למעלה מ-25 זנים שונים, מהווים כ-35% משוק ענבי המאכל ביישוראל. הוא בן 52, נשוי ואב לארבעה. לפני שהגיע לנהל את 'ענבי טלי' שימש מנהל צמח אבוקדו וקודם לכן היה 10 שנים מנהל המגזר העסקי באפיקים ו-10 שנים מנהל ענף המדגה בקיבוץ. שיקו: "מעגל האנשים שעוסקים בחקלאות בישראל אינו גדול במיוחד ורוב העוסקים בתחום, עושים זאת שנים רבות, כך שהדמויות די מוכרות. הנהלת 'ענבי טלי' מינתה צוות לאיתור מנכ"ל, הצוות פנה אלי בבקשה שאוסיף את שמי כמועמד. רצה הגורל ובנקודת זמן זו סיימתי קדנציה בת 5 שנים כמנהל צמח אבוקדו והייתי צריך להחליט אם להמשיך לחמש שנים נוספות. כשקיבלתי תשובה חיובית מ'ענבי טלי' ראיתי בזה אתגר וקידום, והודעתי בצמח שאני עובר לעבוד בלכיש. המהלך התקבל די בתדהמה, אבל בסוף פרגנו ואיחלו לי הצלחה; ומי יודע, אולי ביום מן הימים אחזור לצמח אם אמצא שם תפקיד מספיק מאתגר."

עונת הענבים של 'ענבי טלי' מתחילה מדי שנה בבקעת הירדן בחודשים אפריל-יוני ונמשכת בלכיש עד סוף דצמבר, עם ענבים שפותחו לגדול בסתיו ובחורף המוקדם. כך מצליחה החברה לספק ענבים לשוק הישראלי כמעט כל השנה. חלק מהזנים הם פרי פיתוח של חברות מחו"ל שמתמחות בטיח פוח זנים ללא חרצנים בעלי טעמים ארומטיים במיוחד, ש'ענבי טלי' שומרת על בלעדיות בגידול ובמכירה שלהם בארץ.

"החזון של ענבי טלי" אומר שיקו, "הוא להמשיך להוביל את שוק הענבים בארץ תוך חידוש מתמיד של מגוון הזנים והגדלת ההיצע על מנת להגיע לכל פלחי האוכלוסייה. השאיפה היא לגדל את הענבים האיכותיים ביותר, תוך שמירה על איכות הסביבה ואפשי רות לפרנס בכבוד את המגדלים." ממצאים ארכיאולוגיים שהתגלו בחפירות תל לכיש שצמוד למו-

'ענבי טלי' ואני חושב שהיא טרם הגיעה לשיא פריחתה ויש עדיין הרבה לאן להתקדם. יחד עם זאת, צריך כל הזמן לחשוש מפני נפילה ולהתכונן בהתאם על מנת שזה לא יקרה. בהיבט של נפילה בגורמים עסקיים, נהוג להסתכל בעיקר על צעדים שעשויים לעשות או לא לעשות המתחרים. מי שנמצא בתחום החקלאות יודע שהמצב עוד יותר מסובך ונפילה יכולה להגיע מהרבה סיבות שלא בהכרח ניתנות לניבוי, כמו מזג אוויר חריג, מחלות של הצמח, מחסור במים וכו' וזה מה שעושה את הניהול בתחום הגידול והשיווק החקלאי לכל כך מאתגר ומעניין."

בתקופה הקצרה יחסית בה אתה מנהל את החברה, כיצד התאקלמת, כמי שלא בא משוק הענבים, ובמה אתה רואה את תרומתך לשגשוגה?

"אני באמת לא מגיע מתחום הענבים ובזמן הקצר שאני מנהל את 'ענבי טלי' הייתי צריך בנוסף להכרת כל פעילות החברה והמגדלים, ללמוד את כל סוגי הענבים כולל היתרונות והחסרונות של כל זן ומועדי השיווק שלו, וכל זה חדש ומעניין אבל לא קל. לעומת זאת, יש הרבה דברים בהתנהלות של גופים חקלאיים שדומים מאוד, כמו מכסות ייצור, פול תשלומים, מקדמות תשלום, לחץ מגדלים לקטיף או בציר. את העניינים האלה אני מכיר היטב והיה לי קל להשתלב בהם, בתוספת הערך המוסף שיש לי מניסיון במקומות קודמים."

מה אנחנו קיבוצניים או כחקלאים בכלל, צריכים ללמוד מההצלחה של הפירמה הקרויה 'ענבי טלי'?

"הכי חשוב זאת העבודה המשותפת! לא תמיד חשבתי ככה, אבל מרגע שהבנתי את זה, אין לי ספק שאת הדרך הקשה להצלחה בחקלאות ניתן לעשות רק עם הולכים ביחד. בלב שלם, עם המון סבלנות והרבה הרבה אופטימיות."

שאו אני חוזר הביתה, רוב השבוע אני נשאר ללון בלכיש. זה אמנם לא קל; אבל אומרים שאם קשה לך, סימן שאתה בעלייה...על אף המרחק, אני נהנה מאוד מהעבודה בענבי טלי ואני מקווה שהמאמץ וההשקעה ישתלמו."

האם מדובר בתופעה יחידנית (יש שיגידו מונופול) בשוק הפירות בישראל ומדוע אחרים לא מצליחים לחקות את ההצלחה שלכם?

"רף הכניסה לענף גבוה, היות ועלות הקמת דונם אחד של כרם מאכל, גבוהה לפחות פי חמישה מעלות הקמת דונם מטע פרי אחר כמו אבוקדו, מנגו, הדרים וכו'. בנוסף, גידול ענבי מאכל דורש הרבה מאד עבודת ידיים. עובדים לחקלאות קשה מאוד להשיג ומי חירי יום עבודה גבוהים; לכן לא בקלות יקבלו חקלאים החלטה להיחל לגדל ענבי מאכל."

זה טוב לשוק הישראלי שחברה אחת כל כך דומיננטית?

"הדומיננטיות של ענבי טלי כמובילי שוק מציבה סטנדרטים גבוהים עבור שאר מגדלי ענבי המאכל בפרמטרים הבאים: חיפוש והבאת זני ענבים טובים וטעימים יותר. שיפור איכות האריזה והמורצו. בקרת איכות מחמירה של כל משטח ענבים לפני שהוא נשלח לשווקים. הקפדה על בדיקה במעבדה מוסמכת לוודא שלא קיימות שאריות חומרי הדברה לפני שיווק. בדיקה שרמת הסוכר בענבים תהיה אופטימלית ולא יישלח פרי בוטר. "בעקבות המהלכים שעושה 'ענבי טלי' לשיפור המוצר, גם שאר היצרנים נאלצים לשפר את המוצר שהם רוצים למכור, וכתוצאה מכך עולה רמת האיכות של כל הענבים, והצרכן מקבל תמורה טובה יותר עבור עלות רכישת הענבים."

קיבלת חברה שנמצאת בשיא פריחתה, האם אינך חושש מנפילה שתבוא מתישהו?

"אני רואה אתגר גדול בניהול

עורכי דין ומידע משפטי בתחום הקיבוצים

www.law-info.co.il

גבי מיכאלי ושות' - משרד עורכי דין

ייצוג חברי ובני קיבוץ

שיוך דירות
ליווי משפטי ועסקי להקמת יזמות חדשה
ולעסקים קיימים
סכסוכים בין החבר לקיבוץ
ירושות בקיבוץ (כולל של בני קיבוץ)
ענייני עבודה

רחוב אנצו סירני 40 גבעתיים, 53241
טל. 03-5714512, mmlaw@mmlaw.co.il
www.mmlaw.co.il

נועה וייס מור, עו"ד ומגשרת

דיני משפחה בקיבוצים - ירושות וצוואות,
גירושים, אפטרופסות, הסכמי ממון ועוד
ייצוג חברי קיבוץ - סכסוכים מול האגודה,
שיוך דירות, זכויות פנסיה ועוד
עריכת גישורים - בין בני זוג ובקהילה
נדל"ן - הסכמי מכר, קליטות לקיבוצים, הרחבות ועוד
קיבוץ כנרת, ד.כ. עמק הירדן, 054-5616884, 04-6759494
סניף תל אביב - רח' הברזל 3 רמת החייל, 03-6449182

אריאלה וינטראוב,

משרד עורכי דין ונוטריון

אזרחות רומנית,
דרכון אירופאי לצאצאי יוצאי רומניה,
שירותים נוטריוניים

אבא הלל סילבר 12 (בית איילון ביטוח) קומה 14, רמת גן
טל. 03-6132998, נייד: 052-2509930

חובב איתן ושות', משרד עורכי דין

ביטוח לאומי תאונות עבודה בקיבוצים:
נזקי גוף, ועדה רפואית, מחלות מקצוע, סרטן עור
ייצוג נפגעי צבא וכוחות הביטחון:
נכות, חיילים, קצין התגמולים, וועדות רפואיות
צוואות וירושות - קיבוצים: עריכת צוואות,
טיפול בצו ירושה, גישור משפחתי וניהול עיזבון
קיבוץ להב, 85335 • א.ת. באר טוביה, 70996
טל. 08-8581630, נייד, 054-7646439

שדה ושות',

משרד עורכי דין נוטריון ומגשרים

ייצוג בבנייה בשטח המחנה ובהרחבות,
שכירויות, מכר, מקרקעין, תכנון ובנייה
סכסוכי חברים - תושבים - אגודה
ירושות ועיזבונות ועוד

אופנהיימר 7 רחובות, טל. 08-9415022, 054-5677852/05
sadeh@sadehlaw.com, www.sadehlaw.com

מילר-ניצן

משרד עורכי דין

רשלנות רפואית על כל רבדיה
לרבות רשלנות בהריון ובלידה
נזקי גוף ורכוש בקיבוץ
תאונות עבודה, תאונות דרכים,
תאונות ברשות הרבים והיחיד
מחלות מקצוע - לרבות כתוצאה מעבודה
חקלאית ומחשיפה לחומרים מסוכנים

חחשמונאים 103 תל אביב, טל. 03-5612260
www.nezikin-law.co.il

אביגדור ליבוביץ ושות', עורכי דין

בניה בקיבוצים: ייצוג משתכנים וחברים
בבניה ב"שטח המחנה" ובהרחבות קהילתיות
והסכמים מול האגודות ויזמים.

שיוך דירות: ייצוג חברים ויורשים בהליכי שיוך

ירושה: צוואות, עזבונות, הסכמים בין יורשים

עיסוק ייחודי: מיסים, היטלים, דמי פיתוח,
דמי היוון, מינהל מקרקעי ישראל

סניף ראשי- בני ברק: רחוב בר-כוכב 23,

מגדלי V Tower, בני ברק

סניף צפון- עפולה: רחוב ארלוזורוב 25, בית עמציין, עפולה
טל. 03-5751531, פקס. 03-5751530, אתר: www.lieblaw.co.il

גד שטילמן, משרד עורכי דין

ייצוג קיבוצים וחברי קיבוצים בכל תחומי
פעילותם לרבות: דיני מקרקעין בקיבוץ,

תכנון ובניה, הכשרת מבנים לתעשיה,

מסחר ומלאכה (פל"ח), הרחבות ועוד

ז'בוטינסקי 7 רמת גן, מגדל משה אביב ק' 48,

טל: 03-6132432, פקס: 03-6132437

office@shtilman.co.il, www.shtilman.co.il

עו"ד !!

לפרסום במדור זה חייג/י
054-6766061

לפרסום במדור זה נא לפנות לטאץ' תקשורת בע"מ, פרסום, אסטרטגיה, אינטרנט - 054-6766061

בניה טרומית חדשה

בניה טכנולוגיה חדשנית טרומית הינה שיטה מסורתית לבניה מהירה, בה מרבית חלקי הבניין מוכנים ומיוצרים מראש עוד במפעל בשיטה יבשה תוך שמירה עלך רמת בידוד תרמי ואקוסטי גבוהה ואשר אינן מוכרות בטכנולוגיות המוכרות בארץ בשיטה הקונבנציונלית. מדובר באחת מתוך הסכניקות הרבות הקיימות בתחום הבנייה המתועשת. כאשר כיום המגמה היא לעבור לבנייה זו, הנעשית בהתאמה אישית ובסטרנדרט גבוה, ללקוחות המוסדיים והפרטיים כאחד. היחידה לבניה מתועשת מספקת פתרונות בשתי השיטות, לפי הצורך ורצונות הלקוח.

השיטה של בנייה טרומית מבוססת על בניה מהירה של רכיבי בניין היצוקים ומוכנים במפעל או בשטח הלקוח ומחברים זה לזה בצורה מודולרית. ביחידה לבניה אנו בונים ומרכיבים את כל האלמנטים של המבנה במפעל ומשנעים אותו לשטח הלקוח. האלמנטים כוללים קירות וקונסטרוקציית פלדה,

הבנייה מתבצעת בשטח הלקוח, לרבות בניה של גני ילדים בשיטת הבניה הטרומית, ראשית יוצקים את הרצפה על גבי ביסוס מתאים, אח"כ יוצקים את הממ"ד ואז מרכיבים קירות כולל הפתחים ומחברים אותן זה לזה. לאחר בניית השלד מתחיל תהליך הפנים חשמל, אינסטלציה, רצפה, דירות גבס, שירותים ומקלחות ומסבך וכן התקנת חלונות ודלתות.

למעשה לקוח אשר מזמין מבנה בשיטת הבניה הטרומית זוכה למבנה "עד מפתח".

קבוצת היחידה בניה מתועשת מביאה עבורכם את החדשנות בתחום הבניה בטכנולוגיות חדשניות ויחודיות לחברה ואשר הושקע מהם שנים של פיתוח ניסיון וקידמה ומציעה מגוון של פתרונות דוור, לכל צורך ומסרה. כאשר הרעיון המרכזי המניע את החברה הוא לתת ללקוחותיה שירות מלא, במקום אחד, ובו כל הדרוש לשם בניית המבנה המבוקש - החל מהשלבים הראשונים של התוכנית האדריכלית ועד לקבלת המפתח.

חברת היחידה לבניה, מספקת בניה מודרנית בטכנולוגיה מתקדמת של בניה חדשנית, הניתנת לשינוי תוך כדי התהליך. כאשר הלקוח שותף בכל החלטה, קטנה כגדולה. שכן, לנו כחברה חשוב לספק מוצר מוגמר באיכות גבוהה, בהתאם לכל התקנים הדרושים וברמת דיוק בניה מקסימלית.

הניסיון שצברה החברה במשך 20 שנה, ממצב אותה כאחת החברות המובילות בתחום הבניה חדשנית המתקדמת. לחברה מוניטין של עבודת צוות יסודית מקצועית, פיקוח עצמי ע"י מנהל עבודה בכל אתר המקפידה על כל הפרטים הקטנים, וקשר רציף עם הלקוח במהלך הבניה כך שהלקוח יוכל ליהנות ממבנה ברמה גבוהה ואיכותית, מרשים, מתוכנן היטב שאינו נופל בשיבו ובאיכותו מכל מבנה אחר בבניה רגילה.

אם אתם בעלי שטח, ומעוניינים לבנות בית או מבנה ציבורי, אזי, לפני שאתם פונים לקבל ומתחילים בתהליך שיועצים כיצד הוא מתחיל אך לא תמיד יודעים כיצד הוא מסתיים, כדאי שתעצרו לרגע ותיקחו חלק בקידמה, בחדשנות של עולם הבניה החדשה. תופעתו לגלות כי אפשר להשיג מבנה יוקרתי ומאובזר תוך זמן קצר, ובעלות נמוכה, באופן יחסי, מכל שיטת בניה אחרת.

ע"י תכנון ובניה עד מפתח לא תצטרכו לרוץ בין בעלי מקצוע שונים לקבל את השרות או האחריות המגיע לכם, וכך תקבלו שרות ואחריות ממקור אחד בכל דבר ועניין, ממחלקת שרות לקוחות שלנו בכל עת,

הצוות המקצועי של היחידה בניה מתועשת, ילווה אתכם לכל אורך הדרך, בשירות מקצועי ואישי בכל פניה ובקשה.

IFAJ - אגודת העיתונאים החקלאים הבינלאומית

מזמינה אותך להצטרף לאיגוד העיתונאים החקלאים בארץ - IAAJ, לקידום החקלאות הישראלית בעולם.

אגודת העיתונאים החקלאיים בארץ - IAAJ, משמשת מנוף להרמת קרנה ולשיפור תדמיתה של מדינת ישראל בעולם ולחיזוק שיתופי הפעולה הבינלאומיים באמצעות חשיפת הישגיה המרשימים של תעשיית הטכנולוגיה והחקלאות הישראלית.

כחבר באיגוד IAAJ תהנה:

מעוררי מידע חקלאי שוטפים המופצים מהארץ לעולם.

חשיפה עיתונאית בעולם ואפשרויות לתוספת הכנסה כ-Freelance work בעיתונים חקלאיים בעולם.

פיתוח קשרים עולמיים עם חברי ארגון IFAJ אליו משויך הארגון הישראלי IAAJ.

אירוח עיתונאים בסדנאות, כנסים וסיורים חקלאיים ברחבי העולם.

השתתפות בסדנאות מקצועיות שיתקיימו בארץ בחסות הארגון העולמי IFAJ.

*עלות הצטרפות - 120 ש"ח לשנה!

להצטרפות לאיגוד העיתונאים פנה עוד היום לג'י קלמן 052-4373399

הלווה הירוק

הלווה המופץ בכל הקיבוצים

הרפת והחלב קו לחושב הזמן הירוק יבול שיא

073-2369058

דרושים

לקיבוץ משאבי שדה דרוש/ה
מנהל/ת מש"א
בחצי משרה
לפרטים: יפתח - 052-2713630 • קו"ח למייל: iftah@keren.ch

לְקִיבוֹץ הַעֲזוֹן דְּרוּשִׁים/וֹת
מנהל/ת קהילה
מנהל/ת עסקי/ת
לשתי המשרות נא לשלוח קו"ח למייל:
haogen_sec@haogen.org.il

לקיבוץ כפר גליקסון דרוש/ה
מנהל/ת למערכת החינוך
הגיל הרך והחינוך
הבנתי פורמלי
בעל/ת השכלה אקדמית רלוונטית ו/או נסיון
מקצועי עשיר בניהול חינוך (רצוי קיבוצי).
עידית איזק - 054-4523760 קו"ח למייל: iditizak@gmail.com

לְמוֹשֶׁב כֶּפֶר אֶל"ר דְּרוּשִׁים/וֹת
מזכיר מושב
לניהול הפעילות השוטפת והכלכלית של האגודה
דרישות התפקיד: ניסיון בתפקיד דומה • כושר ניהול ויכולת ביצוע
• תקשורת בין אישית טובה • אמינות ויושר אישי.
• ניסיון ביזמות בקרקעות רמ"י - יתרון.
היקף משרה: 3-4 ימים בשבוע. תחילת עבודה: מידית
קורות חיים ל: rotem.kfarazar@gmail.com

היכרויות

משרד הכרויות רעות

לאיכותיים/ת במשרדי ניתן להכיר בני זוג ששואפים להיות מאושרים. רוקים/ת גרושים /ת אלמנים/ת

אתם אלה שהשליטה המלאה על חייכם להגשים שינוי משמעותי בחייכם, זמנו לחייכם אושר, אל תשארו לבד. רכזו את החשיבה שלכם בחשיבה חיובית ליצור שינוי משמעותי בחייכם. להיות מאושרים, להכיר ב/ת זוג לחיים לקצר את התהליך בעזרת ניצור שינוי משמעותי בחייכם ונגיע למטרה. מומחית להכרויות: הורים מודאגים שילדיהם לא מצאו עדיין זוגיות כלבבם. המאגר מהצפון עד לדרום כולם נבדקים על ידי תעודת זהות

לפרטים: מנהלת המשרד

רעות הכרויות 052-4403890
כתובתי באינטרנט
www.rdatihg.co.il

25 נאה מאוד גבוה סטודנט באוניברסיטת ירושלים בן יחיד ממשפחה מבוססת וטובה רגיש כנה נאה מאוד יצוגי ואיכותי מעוניין להכיר חברה לחיים נאה עדינה לבבית ממשפחה טובה לקשר רציני למתאימות לפנות לרעות הכרויות 04-8103456

47 רוק נאה מדהים באשיותו מקיבוץ בצפון בעל צרכים קלים לא חיצונית מעוניין להכיר חברה לחיים מאזור הצפון לחיים משותפים עד גיל 40 עדינה רגישה לבבית לפרטים: רעות הכרויות 052-4403890

מבנים ניידיים

זכאי לצימר בע"מ

בתי עץ לכל מטרה - צימרים, דיוור משרדים ועוד. גגות רעפים - בניה / חידוש, פרגולות, דקים, תוספות בניה מעץ, ריהוט גן וכו' נסיון של 17 שנה בהתיישבות העובדת, איכות ואמינות ללא פשרות.

מושב כפר ברוך ניד:

052-4658888

www.zakai-le.com

למכירה בהזדמנות שתי

יחידות דיור יבילות 35-60 מ"ר, עם פרגולה מקורה מאובזרת מושלמות במצב חדש - 054-4534575

מחפשת נוי/או-פר

לתינוק בגיל הרך משרה מלאה, עם מגורים ניסיון בטיפול בתינוקות קודם - הכרחי אנגלית בסיסית ומעלה רישיון נהיגה-חומלץ לא שומרים שבת (כשרות כן) min_reed@yahoo.ca

מכירה

מכירת חיסול! אתר קרואנים במחירים מפתיעים ומיוחדים.

052-2796686

* צימרים זריחה בגליל

052-2358554

טוילים לחו"ל

טיול לדרום הודו וסרילנקה,

בעת פסטיבל "תאי פוסאם".

18 ימים, יציאה: 25/1/18.

טיול להודו (לאזור רג'סטאן)

בעת פסטיבל הצבעים.

14 ימים, יציאה: 24/2/18

לפרטים: איתי שביט:

050-5755200

או "עולם אחר":

1-700-708-999

www.awt.co.il

תנו לחיות
לחיות

זקוקים לתרומות
של שמיכות

כפר רות | רמת גן | אשקלון
*3703

מעוניין לפרסם
בלוח הירוק?

לפרטים: kav_daf@tmags.co.il

0732369058 ☎

פותרים את עונת הטיולים עם משפחת הטרקטורונים

של POLARIS®

בטיחות ✦

נוחות ✦

עוצמה ✦

CANAL

לפרטים נוספים
חייגו *2717

Scrambler XP 1000

Sportsman Touring XP 1000

Sportsman 850

Sportsman 570

התמונות להמחשה בלבד | טל"ח.